

PROGRAMACIÓN RELIGIÓN CATÓLICA

CURSO 2018 – 2019

Mª FLOR LÓPEZ SEIJAS

EDUCACIÓN INFANTIL

- . Introducción e contextualización
- . Contribución ao desenvolvemento das competencias clave
- . Obxectivos
- . Secuencias de contidos
- . Temporalización
- . Criterios de avaliación
- . Procedementos e instrumentos de avaliación
- . Metodoloxía didáctica, considerando as competencias clave
- . Materiais e recursos didácticos
- . Medidas de atención a diversidade
- . Accións de contribución ao Plan Tic
- . Accións de contribución ao Plan de Convivencia
- . Educación en valores
- . Actividades complementarias e extraescolares
- . Procedementos para avaliar a propia programación

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A ensinanza relixiosa católica en Educación Infantil parte da experiencia do neno nesta idade de 3 a 6 anos en referencia a tres grandes ámbitos: a identidade e autonomía persoal, o descubrimento do medio físico e social, e a comunicación e representación da realidade. Estes tres ámbitos de experiencia non son tratados de forma fragmentada, senon en mutua relación e interdependencia. A experiencia relixiosa do neno crece á vez que se desenrola a súa autonomía e identidade persoal en relación co medio.

A ensinanza relixiosa na etapa de Infantil deberá impartirse nun diálogo coas tres áreas de desenvolvemento desta etapa. As tres áreas son asumibles si se pon ao neno en situación de que tamén descubra os contidos da fe cristiá sobre sí mesmo, no entorno físico e social e na comunicación e representación da realidade.

A ensinanza relixiosa católica pretende acercar ao neno ás claves principais da fe cristiá, axudarlle a descubrir esta experiencia no seu entorno, y a que él mesmo desenvolva as súas facultades de expresión e se inicie nos elementos primeiros que facilitan a comunicación con Deus.

A área impartirase nun contexto sociocultural medio no que, en xeral, podemos contar co apoio e cooperación das familias. A área impartirase en lingua castelá nun ambiente sociolingüístico familiar tamén castelá.

CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

No 2º ciclo de Infantil preténdese que os nenos/as aprendan a resolver situacións que lles plantexan na súa vida diaria e poñendo en xogo as habilidades que posúen. Esas

habilidades pódense potenciar e desenrolar dende a escola por medio das experiencias e situacións de aprendizaxe . Nesta etapa desenrolaranse as seguintes competencias:

Competencia en comunicación lingüística

Con esta preténdese a aproximación a lingua escrita con un enfoque constructivo e traballando especialmente nas habilidades : escoitar, falar e conversar.

Competencia cultural e artística

A observación das obras de arte e o traballo cos elementos que configuran a linguaxe plástica, a escoita de cancións e audicións e a exploración das posibilidades do sonido permitirán potenciar a creatividade

Competencia para aprender a aprender

A construción dos propios coñecementos partindo das experiencias permiten ao neno/a ser protagonista da súa aprendizaxe

Competencia de autonomía e iniciativa persoal

O coñecemento do seu corpo, coas súas posibilidades e limitacións axuda aos nenos/as a abordar novas tarefas e iniciativas, a progresar nas capacidades relacionadas coa a súa conquista da súa autonomía

Competencia no coñecemento e interacción co mundo físico

O descubrimento de diferentes entornos a partir da observación, investigación e a exploración

Competencia social e cívica

O desenrolo de normas de convivencia, respecto e solidariedade que permitan establecer relacións armónicas e equilibradas cos seus iguais e os adultos

OBXECTIVOS

1. Descubrir e coñecer o propio corpo e as súas posibilidades así como a realidade do

mundo físico e social para que os nenos os valoren como fonte de gozo e agasallo de Deus.

2. Familiarizarse con algúns relatos bíblicos significativos
3. Despertar o sentimento relixioso para decubrir a Xesús , a María, nai de Xesús
4. Expresar e celebrar as tradicións , festas, máis importantes para relacionarse cos demais e para acceder ás festas relixiosas.
5. Aprender a diferenciar nas actividades diarias aqueles comportamentos que a todos nos producen sentimentos de alegría e satisfacción, para crear hábitos e actitudes , respecto e aprecio ás persoas e ao entorno.
6. Iniciarse na expresión relixiosa empregando distintas linguaxes (corporal, verbal, musical e plástica)

CONTIDOS

1. Situacións nas que debemos saudar, dar as grazas e organizarnos para facer cousas xuntos.

2. Cos nosos sentidos descubrimos as cousas bonitas que Deus nos regalou
3. Deus nos regalou unha familia para que nos queira, protexa e axude. Familia de Xesús.
4. A natureza é un regalo de Deus e nos coidámola
5. Nadal é a festa do cumpleaños de Xesús, e os elementos navideños son: luces de cor na casa, estrelas, cancións, instrumentos, panxoliñas...
6. Relatos Bíblicos . Xesús naceu en Belén, os Reis Magos visitan a Xesús
7. A casa é un lugar onde vive a familia. Igrexa (casa) dos amigos de Deus
8. Festas, celebracións importantes, para compartir a ledicia cos demais
9. Xestos e palabras de relación e convivencia : saúdos , abrazos, despedidas.....
10. Manifestación corporal de sentimentos de cariño, ledicia, agradecemento
11. Audición de contos e diálogo sobre eles
12. Cantos, xogos cos compañeiros /as para expresar a alegría da festa
13. Alegría polas cousas que podemos facer xuntos
14. Manifestación de alegría e gratitude á familia
15. Coidado, respecto e admiración pola beleza da natureza
16. Agradecemento pola alegría do Nadal
17. Interese por escoitar os relatos bíblicos
18. Valoración das festas como expresión de alegría
19. Aprecio, coidado e respecto hacia as plantas , animais , auga

TEMPORALIZACION

	RELIXIÓN	CURSO INFANTIL	2018-2019	
	U.D.	SESIÓNS	APLICACIÓNS	CONTIDOS
1º TRIMESTRE	1º Hurra de novo ao cole	3	Setembro	Hábitos de cortesía: saúdos, por favor, respecto ,turno de palabra, compañerismo..
	2º A miña familia quéreme	5	Outubro- Novembro	A súa familia e a de Xesús
	3º Os pastores van a Belén	5	Novembro-Decembro	Nadal tempo para compartir e estar en familia e para
2º TRIMESTRE	4º Quero aos meus amigos	3	Xaneiro	A amizade centrada no respecto e a educación cara aos demais
	5º Estamos de festa con Xesús	4	Febreiro	Axuda e colaboración cara a todas as persoas e cousas que nos rodean. Festa cristiá: o domingo
	6º Na miña casa son feliz	3	Marzo	Casa e igrexa como dous lugares onde se atopan e reúnen a
3º EST	7º Gustame pintar	4	Abril	Sentimentos de alegría e tristeza. Símbolos relixiosos: Biblia, cruz, velas..

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

1. Chamar ós compañeiros/as da clase polo seu nome e xogar con eles
2. Expresar alegría e agradecemento a Deus por ter unha familia , casa, amigos..
3. Expresar con símbolos navideños alegría e felicidade polo nacemento de Xesús
4. escoitar atentamente os relatos bíblicos
5. Participar nas festas e expresar a súa alegría cantando e bailando
6. Empregar o bico, saúdo como expresión de cariño hacia as persoas

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

- Grao de cumprimento dos criterios de avaliación das unidades programadas (50%)
- Grao de participación das actividades que se fan na clase (30%)
- O seu interese por facer as tarefas e esforzo persoal (20%)

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Para levar a cabo a avaliación empregaranse os seguintes

PROCEDEMENTOS

- . Observación directa e sistemática
- . Revisión e análise dos traballos e das tarefas realizadas
- . Exercicios específicos que responden aos obxectivos programados
 - Fichas de reforzo

Autoavaliación

INSTRUMENTOS

- Ficha persoal de rexistro

- Rexistro de observación de hábitos e actitudes

METODOLOXÍA

A metodoloxía empregada nesta etapa educativa basearase nas experiencias, nas actividades e no xogo e aplicarase nun ambiente de afecto e confianza para potenciar a autoestima dos alumnos/as e a súa integración social

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Destacaremos os seguintes:

Recursos persoais : o propio alumno, o titor que é o orientador, mestres especialistas, compañeiros/as, familias, comunidade escolar.

Recursoa materiais : material funxible, libro de texto, Biblia, ordenador, DVD, pizarra dixital...

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A escola como grupo humano implica a aceptación da diversidade alumnos que integran e enriquecen a laboura educativa. Polo tanto é necesario empregar estratexias que garanten a atención á diversidade da aula.

Faránse actividades de REFORZO (fichas de reforzo das distintas unidades didácticas)de consolidación daqueles aprendizaxes que consideramos básicos, para isto o nivel de dificultade das tarefas propostas estarán en consonancia coa asequibilidade media que caracteriza á información esencial.

Tamén deseñaremos outras actividades de AMPLIACIÓN (fichas de ampliación das unidades didácticas) que impliquen ben unha complexidade maior ou ben unha ampliación da perspectiva do tema traballado.

Empregaremos materiais de Internet como recurso para o tratamento á diversidade

ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC

O emprego das novas tecnoloxías (TICS) na aula debe ser un recurso motivador e ameno que fomente a aprendizaxe dos nenos/as.

Para o fomento das TICS empregárase:

CD audio para escoitar as cancións de cada unidade temática, con relatos da Biblia

Ordenador para facer algunha actividade como colorear, facer puzless, e tamén para xogar

DVD ou video

ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Para levar a cabo o Plan de Convivencia debemos:

Fomentar a convivencia no centro

Adquirir progresivamente pautas elementais de convivencia e relación social

Aprender alternativa para a resolución de pequenos problemas e conflitos da vida cotiá

Instaurar o sentimento de pertenza a un grupo

EDUCACIÓN EN VALORES

A síntesis da mensaxe cristiá que se presenta no currículo fundamenta e motiva os valores e actitudes básicos, favorece os hábitos de comportamento, e contribúe tamén no desenvolvemento de destrezas e habilidades.

A educación en valores é un proceso persoal profundo que pertence a un orden superior. Trátase de presentar valores que teñan un común denominador e descartar aqueles antivalores polos que unha liberdade sana non pode optar como son: a mentira, o egoísmo, a violencia. É vital poñer en práctica aqueles que poidan asumilos como seus: a lealtade, a solidariedade, a amizade, o amor...

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Ademais das actividades citadas anteriormente faranse outro tipo

COMPLEMENTARIAS que non están presentes nos contidos

Son as seguintes: Domund e Infancia Misioneira, o material para traballar isto no lo proporcionan na Domus (casa do bispo)

Tamén traballamos con material que elabora Cáritas Diocesana e Mans Unidas

En canto as actividades EXTRAESCOLARES participo nas que se programan no colexio

PROCEDIMENTOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

Periódicamente revisaránse:

- Adecuación dos obxectivos didácticos e da selección de contidos segundo o grao de consecución dos mesmos polo grupo de alumnos
- Analizarase a pertinencia das actividades propostas para conseguir os obxectivos e competencias
- Revisarase as estratexias diversificadas para que dean resposta aos distintos ritmos de aprendizaxes dos alumnos
- Revisaranse os materiais empregados
- Procederase ao análise da distribución dos espazos na aula

EDUCACION PRIMARIA

1. Introducción e contextualización
2. Contribución ao desenvolvemento das competencias clave
3. Concreción dos obxectivos para o curso
4. Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliabile de:
 - Temporalización
 - Grao mínimo de consecución para superar a materia
 - Procedementos e instrumentos de avaliación
5. Concrecións metodolóxicas que require a materia
6. Materiais e recursos didácticos
7. Criterios sobre a avaliación, a cualificación e a promoción do alumnado
8. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente
9. Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar
10. Medidas de atención a diversidade
11. Actividades complementarias e extraescolares
12. Mecanismos de revisión, de avaliación...

1º CURSO DE PRIMARIA

1º INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A Disposición Adicional Segunda da Lomce especifica que os pais teñen dereito á formación relixiosa e moral dos seus fillos, segundo as súas conviccións, establecendo que a relixión católica incluírase como área ou materia nos niveis educativos que corresponda, que será de oferta obligatoria para os centros e de carácter voluntario para os alumnos.

Nese sentido esta programación do ensino da relixión católica constitúe unha síntese básica e global da mensaxe cristiá, adecuada á idade do alumno, ás esixencias epistemolóxicas da materia, ás expresións culturais do contorno e ás demandas didácticas do sistema educativo. Enmárcase nun contexto histórico e social, inclúe parte do gran acervo cultural e artístico que emana da fe católica, e posibilita a análise comparada dos contidos en diálogo coa cultura do noso tempo.

A síntese da mensaxe cristiá, que se presenta, fundamenta e motiva os valores e actitudes básicos cristiás e favorece os hábitos de comportamento. Con todo, preténdese que o alumno adquira as competencias adecuadas á súa idade e no tempo de cada etapa.

A área impartirase nun contexto sociocultural medio, no que, en xeral, podemos contar co apoio e cooperación das familias. A área impartirase en lingua castelá nun ambiente sociolingüístico familiar tamén castelá .

2º CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

A ensinanza relixiosa católica como materia integrada no currículo do alumn contribúe á maioría das competencias básicas do currículo.

A relixión e moral católica aporta á **competencia cultural e artística**, unha valoración crítica da cultura á luz do evanxeo motivando ao mesmo tempo o aprecio da propia cultura e a estima adecuada doutras tradicións culturais e relixiosas

Con relación á **competencia social e cívica** ,a ensinanza relixiosa católica aporta a fundamentación e xerarquización dos valores e virtudes que contribúen a educar a dimensión moral e social da personalidade do alumno

En canto á **comunicación lingüística** se serve da linguaxe académico,das linguaxes que conforman a cultura que se transmite na área de relixión,asi das linguaxes da propia ensinanza relixiosa(linguaxe bíblico,doctrinal,litúrxico e o testimonial) .

A formación relixiosa aporta á **competencia para autonomía e iniciativa persoal**,unha cosmovisión que da sentido á vida e, polo tanto,ao sentido da cultura e da identidade mesma da persoa

Tamén contribue positivamente ao desenrolo da **competencia aprender a aprender** no estudio e reflexión da mensaxe cristiá facilitando o impulso do traballo en equipo

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS NA ÁREA DE RELIXIÓN

A ensinanza relixiosa estruturase a partir de catro dimensións que fundamentan as competencias específicas da ensinanza relixiosa católica:

A dimensión cultural e histórica que está presente na ensinanza relixiosa, dado que o patrimonio cultural, histórico e antropolóxico que gran parte das sociedades reciben do pasado está vertebrado por contidos relixiosos

A dimensión ético-moral explicita as esixencias morais que conleva a mensaxe cristiá. Ofrece unha maneira de ver a vida en cuia base atópase un concepto de home, un núcleo de ideas e creencias e unha escala de principios e valores

A dimensión humanizadora que faculta ao alumno para dar resposta ás súas interrogantes máis radicais, facendo a súa vez posible a formación de homes e mulleres conscientes, críticos, libres e creadores

A dimensión epistemolóxico presentase no ámbito escolar, na súa estrutura disciplinar co carácter científico co que se abordan as ciencias da relixión e a teoloxía

3º CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO

OBXECTIVOS

1. Descubrir que Deus Pai nos regalou a natureza
2. Concibir o ser humano coma obra mestra da Creación
3. Coñecer o relato bíblico
4. Coñecer que Xesús é o fillo de Deus feito home e que desenvolveu a súa vida no seo dunha familia
5. Valorar a importancia que ten para Deus que nos amemos e axudemos
6. Tomar conciencia de que Deus morreu pola nosa salvación
7. Descubrir que os cristiáns forman a Igrexa, a gran familia de Xesús
8. Descubrir a importancia das festas cristiáns
9. Coñecer os espazos e os tempos sagrados na Igrexa

4º CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE

CONTIDOS

- . A Creación como agasallo de Deus
- . O home obra mestra da Creación
- . O relato bíblico
- . Xesús o fillo de Deus
- . Deus acompaña ao home na historia
- . Xesús morreu para a nosa salvación

- . A Igrexa, familia de Xesús
- . Domingo, día do Señor
- . Espazo e tempo sagrado na Igrexa

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

1. Identificar e valorar a Creación como acto de amor de Deus co home
2. Recoñecer a relación intrínseca que existe entre Deus e o home
3. Ler e comprender o relato bíblico
4. Recoñecer que Xesús se fai home no seo dunha familia
5. Recoñecer a relación paterno-filial entre Deus e o home
6. Coñecer e ordenar os principais momentos da paixón e morte de Xesús
7. Recoñecer que os cristiáns formamos unha familia
8. Subliñar como elementos distintivos do domingo como día do Señor
9. Distinguir os espazos e os tempos sagrados

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

- 1.1 Coñece e respecta a obra creada
- 2.1 Identifica e enumera os coidados que recibe na súa vida comom don de Deus
- 3.1 Explica en que consiste dito relato
- 3.2 Corta e pega adhesivos na imaxe no relato
- 4.1 Valora e respecta a familia de Xesús e semellánse da súa
- 5.1 Sinala e representa as características de amizade de Deus co home
- 6.1 Nomea e secuencia representacións gráficas dos momentos da paixón, morte e resurrección de Xesús
- 7.1 Asocia as características da familia da Igrexa coas da súa familia

8.1 Coñece e expresa o sentido do domingo

9.1 Expresa respecto ao templo como lugar sagrado

COMPETENCIAS CLAVE

A ensinanza relixiosa está presente e axuda á conformación das competencias clave. Estas competencias son aquelas que sustentan a realización persoal, a inclusión social e a cidadanía activa.

Destacamos as seguintes :

Competencia en comunicación lingüística (CCL)

- Aprender a comunicarse
- Expresar os sentimentos
- Espertar a curiosidade lingüística
- Expresarse con xestos relixiosos

Competencia sociais e cívicas (CSC)

- Respectar os demais
- Comportarse adecuadamente
- Respectar outras relixións
- Desenvolver os sentimentos
- Aprender a sentir
- Respectar as imaxes relixiosas
- Aprender a relacionarse

Competencia conciencia e expresión culturais (CCEC)

- Valorar a arte relixiosa
- Comprender e coñecer as obras de arte
- Coñecer as pinturas relixiosas
- Coñecer os obxectos relixiosos
- Valorar a música relixiosa

Competencia de aprender a aprender (CAA)

- Aprender a estudar
- Comprobar o aprendido
- Comprender o máis importante
- Lembrar o máis importante

Competencia de sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)

- Axudar os demais
- Aprender a sentir
- Desenvolver as emocións
- Aprender a convivir
- Adquirir bos comportamentos

Aprender a relacionarse
 Aprender a esforzarse

Competencia dixital (CD)

Analizar a imaxe e as mensaxes que transmite

Buscar información

TEMPORALIZACIÓN

	RELIXIÓN	CURSO 1º	2018-2019	
	U.D.	SESIÓNS	APLICACIÓNS	
1º TRIMESTRE	1º Amo a natureza	4	Setembro- Outubro	
	2º Descubro o teu amor na Biblia	3	Novembro	
2º TRIMESTRE	4º Practico as túas ensinanzas	3	Xaneiro	-
	5º Alegrame falar contigo	4	Febreiro	
		4	Marzo	
3º T	7º Vivo en familia	4	Abril	

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA

Para levar a cabo isto temos os seguintes indicadores :

. Valora e ten comportamentos sociais adecuados

- . Respecta e coida a natureza
- . Recoñece que a Biblia é o libro dos cristiáns
- . Gusta de participar na festa do Nadal, Semana Santa...
- . Coñece a Igrexa como casa de Deus
- . Recoñece alguna oración
- . Identifica a súa familia coa de Xesús

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Para levar a cabo a avaliación empregaranse os seguintes

PROCEDEMENTOS

Serán variados e descritivos para facilitar a información do progreso nesta área e as competencias básicas. Utilizaremos os seguintes

Observación directa e sistemática

- Escala de observación
- Axenda de clase

Revisión e análise dos traballos e das tarefas realizadas

- Cadernos de clase
- Textos escritos
- Producións orais

Exercicios específicos que responden aos obxectivos programados

- Exposición oral dos contidos tratados
- Probas obxectivas
- Fichas de reforzo

Autoavaliación

Coavaliación

INSTRUMENTOS

- . Ficha persoal de rexistro
- . Rexistro de observación de hábitos e actitudes
- . Escala de estimación

5º CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

A área de Relixión Católica, a partir do recoñecemento da propia identidade e do contorno máis próximo, inicia aos alumnos no coñecemento, na análise e na valoración do contorno físico, social e cultural

A metodoloxía proposta será a seguinte::

Evocación de coñecementos previos para abordar os novos contidos.

Progresiva e coidada incorporación de novos contidos, a través de exemplos extraídos de situacións cotiás e contextualizadas para o alumno/a, que favorecen a súa comprensión.

Exercicios e actividades diversificadas que contemplan competencias e intelixencias múltiples: traballo individual e en grupo, tarefas integradas, uso das TIC e actividades e experiencias que traballan contidos fundamentais. Están secuenciados por niveis de dificultade, abordan diversidade de estilos cognitivos e intelixencias e facilitan a adquisición de competencias a todos os alumnos.

Corrección de exercicios individual e colectivamente

Revisión de cadernos

6º MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Destacaremos os seguintes:

Recursos :

Espacios e temporais, inclúen diferentes lugares e tempos nos que leva a cabo a práctica educativa: aula patio, biblioteca

Humanos: implican a actuación de diferentes persoas no proceso de ensinanza-aprendizaxe: equipo docente, profesionáis, familia..

Didácticos: todo aquel recurso con fines especificamente educativos: láminas, contos, muráis...

Materiáis:

Covencionáis: libro, prensa textos

Manipulativos: imaxes, fichas, diapositivas

Sonoros: audios, CDs, DvDs

Audiovisuáis: películas, vídeos

Xogos: puzzles, quebracabezas

Novas tecnoloxías: unha opción mui útil e motivadora (programas informáticos, blogs)

7º CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Estos serán referente fundamental para valorar tanto o grado de adquisición das competencias básicas coma a consecución dos obxectivos .

Citaremos os seguintes:

- . Participar activamente na clase
- . Traballar con paz, alegría e respecto a todos
- . Terminar as tarefas
- . Compartir as tarefas cos demais
- . Respetar as actividades na clase tanto individuais coma grupais
- . Traballar en todas as actividades propostas segundo os temas e a programación
- . Colaborar en todo

- . Coñecer a vida de Xesús nos diferentes momentos (nacemento, Vida pública, paixón, morte e resurrección)

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Serven para ter en conta a superación dos obxectivos como medida de calificación

Os aspectos valorados son:

- . Coñecementos : probas oráis e traballos individuais e colectivos (60%)
- . O traballo do alumno: traballo diario na clase, exercicios da clase, cadernos da clase, creatividade (20%)
- . Actitude e comportamento : dedicación, esforzo, atención, participación, compañeirismo, respecto aos compañeiros , ao profesorado, ao centro (20%)

CRITERIOS DE PROMOCIÓN

Na avaliación final do curso , o equipo docente decidirá sobre a promoción de cada alumno/a tendo en conta a información e o criterio do titor e concertarase reunións coa familia para ser escoitada a súa opinión sobre a promoción de seu fillo.

Ao rematar o curso decidirase si o alumno/a promociona ou non tendo en conta:

1. Consecución de obxectivos programados
2. Apreciación global da madurez do alumno/a nas habilidades básicas e instrumentais como :
 - . Realiza as actividades desenvolvidas na aula
 - . Participa activamente na dinámica da clase e se esforza na consecución das

actividades

. Asiste con regularidade e puntualidade ás clases

. Presta atención na clase

. Organiza e coida o material

8º INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN

ADECUACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA		RESULTADOS	PROPOSTAS
		ACADÉMICOS	DE MELLORA
Preparación da clase e dos materiais didácticos	Hai coherencia entre a programación e o desenvolvemento das clases.		
	Existe unha distribución temporal equilibrada.		
	O desenvolvemento da clase adecúase ás características do grupo.		
Utilización dunha metodoloxía adecuada	Tivéronse en conta aprendizaxes significativas.		
	Considérase a interdisciplinaria (en actividades, tratamento dos contidos etc.).		
	A metodoloxía fomenta a motivación e o desenvolvemento das capacidades do alumno/a.		

Regulación da práctica docente	Grao de seguimento dos alumnos.		
	Validez dos recursos utilizados na clase para as aprendizaxes.		
	Os criterios de promoción están acordados entre os profesores.		
Avaliación das aprendizaxes e información que deles se lles dá aos alumnos e ás familias	Os criterios para unha avaliación positiva atópanse vinculados aos obxectivos e aos contidos.		
	Os instrumentos de avaliación permiten rexistrar numerosas variables da aprendizaxe.		
	Os criterios de cualificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas.		
	Os criterios de avaliación e os criterios de cualificación déronse a coñecer: <ul style="list-style-type: none"> • Aos alumnos. • Ás familias. 		
Utilización de	Adóptanse medidas con antelación para coñecer as dificultades de aprendizaxe.		
	Ofreceuse resposta ás diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxe.		

medidas para a atención á diversidade			
	As medidas e os recursos ofrecidos foron suficientes.		
	Aplica medidas extraordinarias recomendadas polo equipo docente atendendo aos informes psicopedagóxicos.		

8º INDICADORES PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E PRÁCTICA DOCENTE

1 2 3 4 5

- . Por parellas
- . En pequeno grupo
- . En gran grupo
- . Cerrados e ríxidos
- . Abertos, proxectos
- . Utilizo ferramentas Tic
- . Facilito o aprendizaxe autónomo
- . Baseome nas explicación teóricas
- . Poñendo silencio
- . Impartindo teoría e explicacións
- . Guiando ao alumno no seu traballo
- . Observando e correxindo

9º DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL

No primeiro trimestre realizarase unha avaliación inicial que consistirá en

facen preguntas orais sobre temas dados no curso anterior e isto nos servirá para o desenvolvemento do currículo

Para realizar unha avaliación inicial efectiva teremos en conta as seguintes accións :

1. Coñecemento da memoria relativa ao grupo do ano anterior
2. Reunión co titor do ano anterior, e no seu caso, con Mestres de PT e AL que actuaron en dito grupo
3. Valoración da situación do grupo a través da observación directa , probas oráis
4. Reunión inicial cos pais/nais ou tutores dos alumnos na última semana de setembro ou a 1ª de outubro

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A escola como grupo humano implica a aceptación da diversidade dos alumnos que integran e enriquecen a labora educativa. Polo tanto é necesario empregar estratexias que garanten a atención á diversidade da aula.

Faránse actividades de REFORZO (fichas de reforzo das distintas unidades didácticas)de consolidación daqueles aprendizaxes que consideramos básicos, para isto o nivel de dificultade das tarefas propostas estarán en consonancia coa asequibilidade media que caracteriza á información esencial.

Tamén deseñaremos outras actividades de AMPLIACIÓN (fichas de ampliación das unidades didácticas) que impliquen ben unha complexidade maior ou ben unha ampliación da perspectiva do tema traballado.

Empregaremos materiais de Internet como recurso para o tratamento á diversidade

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Ademais das actividades citadas anteriormente faranse outro tipo COMPLEMENTARIAS que non están presentes nos contidos.

Son as seguintes: Domund e Infancia Misioneira, o material para traballar isto no lo proporcionan na Domus (casa do bispo)

Tamén traballamos con material que elabora Cáritas Diocesana e Mans Unidas

En canto as actividades EXTRAESCOLARES non teño programada ningunha, pero sí participo nas que se programan no colexio

MECANISMOS PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

Periódicamente revisaránse:

- Adecuación dos obxectivos didácticos e da selección de contidos segundo o grao de consecución dos mesmos polo grupo de alumnos
- Analizárase a pertinencia das actividades propostas para conseguir os obxectivos e competencias
- Revisárase as estratexias diversificadas para que dean resposta aos distintos ritmos de aprendizaxes dos alumnos
- Revisárase os materiais empregados
- Procederáase ao análise da distribución dos espazos na aula

1º INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A Disposición Adicional Segunda da Lomce especifica que os pais teñen dereito á formación relixiosa e moral dos seus fillos, segundo as súas conviccións, establecendo que a relixión católica incluírase como área ou materia nos niveis educativos que corresponda, que será de oferta obligatoria para os centros e de carácter voluntario para os alumnos.

Nese sentido esta programación do ensino da Relixión Católica constitúe unha síntese básica e global da mensaxe cristiá, adecuada á idade do alumno, ás esixencias epistemolóxicas da materia, ás expresións culturais do contorno e ás demandas didácticas do sistema educativo. Enmárcase nun contexto histórico e social, inclúe parte do gran acervo cultural e artístico que emana da fe católica, e posibilita a análise comparada dos contidos en diálogo coa cultura do noso tempo.

A síntese da mensaxe cristiá, que se presenta, fundamenta e motiva os valores e actitudes básicos cristiás e favorece os hábitos de comportamento. Con todo, preténdese que o alumno adquira as competencias adecuadas á súa idade e no tempo de cada etapa.

A área impartirase nun contexto sociocultural medio, no que, en xeral, podemos contar co apoio e cooperación das familias. A área impartirase en lingua castelá nun ambiente sociolingüístico familiar tamén castelá .

2º CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

A ensinanza relixiosa católica como materia integrada no currículo do alumno contribúe á maioría das competencias básicas do currículo.

A relixión e moral católica aporta á **competencia cultural e artística**, unha valoración crítica da cultura á luz do evanxeo motivando ao mesmo tempo o aprecio da propia cultura e a estima adecuada doutras tradicións culturais e relixiosas

Con relación á **competencia social e cívica**, a ensinanza relixiosa católica aporta a fundamentación e xerarquización dos valores e virtudes que contribúe a educar a dimensión moral e social da personalidade do alumno

En canto á **competencia lingüística** se serve da linguaxe académico, das linguaxes que conforman a cultura que se transmite na área de relixión, así co das linguaxes da propia ensinanza relixiosa (linguaxe bíblico, doutrinal, litúrxico e o testimonial).

A formación relixiosa aporta á **competencia para autonomía e iniciativa persoal**, unha cosmovisión que dá sentido á vida e, polo tanto, ao sentido da cultura e da identidade mesma da persoa

Tamén contribúe positivamente ao desenvolvemento da **competencia aprender a aprender** no estudo e reflexión da mensaxe cristiá facilitando o impulso do traballo en equipo

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS NA ÁREA DE RELIXIÓN

A ensinanza relixiosa estruturase a partir de catro dimensións que

fundamentan as competencias específicas da ensinanza relixiosa católica:

A dimensión cultural e histórica que está presente na ensinanza relixiosa, dado que o patrimonio cultural, histórico e antropolóxico que gran parte das sociedades reciben do pasado está vertebrado por contidos relixiosos

A dimensión ético-moral explicita as esixencias morais que conleva a mensaxe cristiá. Ofrecese unha maneira de ver a vida en cuia base atópase un concepto de home, un núcleo de ideas e creencias e unha escala de principios valores

A dimensión humanizadora que faculta ao alumno para dar resposta ás súas interrogantes máis radicais, facendo a súa vez posible a formación de homes e mulleres conscientes, críticos, libres e creadores

A dimensión epistemolóxico presentase no ámbito escolar, na súa estrutura disciplinar co carácter científico co que se abordan as ciencias da relixión e a teoloxía

3º CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO

OBXECTIVOS

1. Descubrir que Deus, Pai da Humanidade, desexa a nosa felicidade
2. Recoñecer e valorar como Deus coida , protexe e acompaña ao seu pobo por medio dos patriarcas
3. Coñecer o verdadeiro sentido do Advento como tempo de espera
4. Vivenciar o sentido profundo do Nadal por medio de comportamentos cristiáns
5. Recoñecer a acción de Deus na historia dos relatos bíblicos
6. Descubrir que por medio do Bautismo formamos parte da Igrexa
7. Descubrir que Deus mandou a seu fillo para salvarnos e perdoarnos
8. Recoñecer que os cristiáns formamos a Igrexa pola que expresamos o noso amor a Deus
9. Descubrir que nos plans de Deus , a Virxe María, ten un papel privilexiado
10. Saber situar os diferentes tempos litúrxicos nun calendario cristián.

4º CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE

CONTIDOS

- . Deus , Pai da humanidade , quere a nosa felicidade
- . A amizade de Deus cos patriarcas
- . O Advento, tempo de espera
- . O Nadal: nacemento do Salvador
- . A Biblia narra o que Deus fixo na historia
- . O Bautismo: incorporación a Igrexa
- . Un gran xesto de amor
- . O relato de San Pablo explica a Igrexa
- . Deus elixe a María para que o seu fillo se faga home
- . Sabe situar os diferentes tempos litúrxicos nun calendario Cristián

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

1. Identificar na propia vida o desexo de ser feliz
2. Coñecer e valorar na vida dos patriarcas os trazos de Deus Pai
3. Aprender o significado do tempo de Advento
4. Identificar o significado do Nadal
5. Identificar a acción de Deus na historia en relatos bíblicos
6. Recoñecer o Bautismo como medio para formar parte da Igrexa
7. Comprender a misión que realizou Xesús
8. Comprender o significado de dito relato
9. Coñecer e valorar a resposta de María
10. Coñecer o ano litúrxico e os seus tempos

ESTANDARES DE APRENDIZAXE

- 1.1 Toma conciencia i expresa os momentos e as cousas que o fan feliz a El e as persoas do seu entorno
- 2.1 Dramatiza momentos da vida dos patriarcas
- 2.2 Asocia expresións e comportamentos dos patriarcas nos relatos bíblicos
- 3.1 identifica os signos do Advento como tempo de espera
- 4.1 Coñece o relato do nacemento de Xesús
- 5.1 Coñece, memoriza e reconstrúe relatos bíblicos da acción de Deus na hº
- 6.1 Explica coas súas palabras o sentido do Bautismo
- 6.2 Identifica aos pais, padriños, presbítero e bautizados como pobo xerado por Deus
- 7.1 Expresa a misión que Deus lle encomendou a Xesús
- 7.2 Identifica o camiño que cómpre seguir para chegar a Deus
- 8.1 Relaciona a unidade da Igrexa coa unidade dos órganos do seu propio Corpo
- 9.1 Lee, expresa verbal ou gráficamente o relato da Anunciación
- 10.1 Constrúe un calendario onde sitúa os diferentes tempos litúrxicos

COMPETENCIAS CLAVES

A ensinanza relixiosa está presente e axuda á conformación das competencias clave. Estas competencias son aquelas que sustentan a realización persoal, a inclusión social e a cidadanía activa.

Destacamos as seguintes :

Competencia en comunicación lingüística (CCL)

- Aprender a comunicarse
- Expresar os sentimentos
- Espertar a curiosidade lingüística
- Expresarse con xestos relixiosos

Competencia sociais e cívicas (CSC)

- Respectar os demais
- Comportarse adecuadamente
- Respectar outras relixións
- Desenvolver os sentimentos
- Aprender a sentir
- Respectar as imaxes relixiosas
- Aprender a relacionarse

Competencia conciencia e expresión culturais (CEC)

- Valorar a arte relixiosa
- Comprender e coñecer as obras de arte
- Coñecer as pinturas relixiosas
- Coñecer os obxectos relixiosos
- Valorar a música relixiosa

Competencia de aprender a aprender (CAA)

- Aprender a estudar
- Comprobar o aprendido
- Comprender o máis importante
- Lembrar o máis importante

Competencia de sentido de iniciativa o espírito emprendedor (CIEE)

- Axudar os demais
- Aprender a sentir
- Desenvolver as emocións
- Aprender a convivir
- Adquirir bos comportamentos
- Aprender a relacionarse
- Aprender a esforzarse
- Seguir as boas ensinanzas

Competencia dixital (CD)

- Analizar a imaxe e as mensaxes que transmite
- Buscar información

TEMPORALIZACIÓN

	RELIXIÓN	CURSO 2º	2018-2019
	U.D.	SESIÓNS	APLICACIÓNS
1º TRIMESTRE	1º Queres que sexa feliz	6	Setembro- Outubro
	2º Regalame o teu amor	7	Novembro
2º TRIMESTRE	4º Falasme na Biblia	6	Xaneiro
	5º Formo parte da túa familia	4	Febreiro-Marzo
		4	Marzo

3º TRIMESTRE	7º Descubro a túa gran familia	6	Abril
	8º Quero a miña nai do ceo	5	Maio
3º TRIMESTRE	9º Celebro as festas do calendario	4	Xuño

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA

Estos son os indicadores a través dos cales veremos si a materia neste curso está superada ou non.

- . Coñece a bondade de Deus
- . Recoñece as figuras dos patriarcas
- . Recoñece o Advento como tempo de espera
- . Gusta de participar na festa de Nadal, Semana Santa
- . Coñece a Igrexa como unha gran familia
- . Recoñece a María como nai de Xesús
- . Coñece o Bautismo para formar parte da Igrexa
- . Diferencia os distintos tempos litúrxicos

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Para levar a cabo a avaliación empregaranse os seguintes

PROCEDEMENTOS

Serán variados e descritivos para facilitar a información do progreso nesta área e as competencias básicas. Utilizaremos os seguintes:

Observación directa e sistemática

- Escala de observación
- Axenda de clase

Revisión e análise dos traballos e das tarefas realizadas

- Cadernos de clase
- Textos escritos
- Producións orais

Exercicios específicos que responden aos obxectivos programados

- Exposición oral dos contidos tratados
- Probas obxectivas
- Fichas de reforzo

Autoavaliación

Coavaliación

INSTRUMENTOS

- . Ficha persoal de rexistro
- . Rexistro de observación de hábitos e actitudes
- . Escala de estimación

5º CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

A área de Relixión Católica, a partir do recoñecemento da propia identidade e do contorno máis próximo, inicia aos alumnos no coñecemento, na análise e na valoración do contorno físico, social e cultural.

A metodoloxía proposta será a seguinte::

Evocación de coñecementos previos para abordar os novos contidos.

Progresiva e coidada incorporación de novos contidos, a través de exemplos extraídos de situacións cotiás e contextualizadas para o alumno/a, que favorecen a súa comprensión.

Exercicios e actividades diversificadas que contemplan competencias e intelixencias múltiples: traballo individual e en grupo, tarefas integradas, uso das TIC e actividades e experiencias que traballan contidos fundamentais. Están secuenciados por niveis de dificultade, abordan diversidade de estilos cognitivos e intelixencias e facilitan a adquisición de competencias a todos os alumnos.

Corrección de exercicios individual e colectivamente

Revisión de cadernos

6º MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Destacaremos os seguintes:

Recursos :Espacios e temporais,inclúen diferentes lugares e tempos nos que leva a cabo a práctica educativa: aula patio,biblioteca

Humanos: implican a actuación de diferentes persoas no proceso de ensinanza-aprendizaxe: equipo docente, profesionáis, familia..

Didácticos: todo aquel recurso con fines específicamente educativos: láminas,contos,muráis...

Materiáis:

Covencionáis: libro,prensa textos

Manipulativos: imaxes,fichas,diapositivas

Sonoros: audios, CDs, DvDs

Audiovisuáis: películas, vídeos

Xogos: puzzles, quebracabezas

Novas tecnoloxías: unha opción mui útil e motivadora (programas informáticos, blogs)

7º CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Estos serán referente fundamental para valorar tanto o grado de adquisición das competencias básicas coma a consecución dos obxectivos .

Citaremos os seguintes:

. Participar activamente na clase

. Traballar con paz, alegría e respecto a todos

- . Terminar las tareas
- . Compartir as tarefas cos demais
- . Respetar as actividades na clase tanto individuais coma grupales
- . Traballar en todas as actividades propostas segundo os temas e a programación
- . Colaborar en todo
- . Coñecer a vida de Xesús nos diferentes momentos (nacemento, Vida pública, paixón, morte e resurrección)

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Serven para ter en conta a superación dos obxectivos como medida de calificación

Os aspectos valorados son:

- . Coñecementos : probas oráis e traballos individuais e colectivos (60%)
- . O traballo do alumno: traballo diario na clase, exercicios da clase, cadernos da clase, creatividade (20%)
- . Actitude e comportamento : dedicación, esforzo, atención, participación, compañeirismo, respecto aos compañeiros , ao profesorado, ao centro (20%)

CRITERIOS DE PROMOCIÓN

Na avaliación final do curso , o equipo docente decidirá sobre a promoción de cada alumno/a tendo en conta a información e o criterio do titor e concertarase reunións coa familia para ser escoitada a súa opinión sobre a promoción de seu fillo.

Ao rematar o curso decidirase si o alumno/a promociona ou non tendo en

conta:

1. Consecución de obxectivos programados
2. Apreciación global da madurez do alumno/a nas habilidades básicas e

instrumentais como :

- . Realiza as actividades desenvolvidas na aula
- . Participa activamente na dinámica da clase e se esforza na consecución das actividades
- . Asiste con regularidade e puntualidade ás clases
- . Presta atención na clase
- . Organiza e coida o material

8º INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN

ADECUACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA		RESULTADOS	PROPOSTAS
		ACADÉMICOS	DE MELLORA
Preparación da clase e dos materiais didácticos	Hai coherencia entre a programación e o desenvolvemento das clases.		
	Existe unha distribución temporal equilibrada.		
	O desenvolvemento da clase adecúase ás características do grupo.		
	Tivéronse en conta aprendizaxes significativas.		

Utilización dunha metodoloxía adecuada	Considérase a interdisciplinariedade (en actividades, tratamento dos contidos etc.).		
	A metodoloxía fomenta a motivación e o desenvolvemento das capacidades do alumno/a.		
Regulación da práctica docente	Grao de seguimento dos alumnos.		
	Validez dos recursos utilizados na clase para as aprendizaxes.		
	Os criterios de promoción están acordados entre os profesores		
Avaliación das aprendizaxes e información que deles se lles dá aos alumnos e ás familias	Os criterios para unha avaliación positiva atópanse vinculados aos obxectivos e aos contidos.		
	Os instrumentos de avaliación permiten rexistrar numerosas variables da aprendizaxe.		
	Os criterios de cualificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas.		
	Os criterios de avaliación e os criterios de		

	cualificación déronse a coñecer: • Aos alumnos. • Ás familias.		
Utilización de medidas para a atención á diversidade	Adóptanse medidas con antelación para coñecer as dificultades de aprendizaxe.		
	Ofreceuse resposta ás diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxe.		
	As medidas e os recursos ofrecidos foron suficientes.		
	Aplica medidas extraordinarias recomendadas polo equipo docente atendendo aos informes psicopedagóxicos.		

8º INDICADORES PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E PRÁCTICA

DOCENTE

1 2 3 4 5

- . Por parellas
- . En pequeno grupo
- . En gran grupo
- . Cerrados e ríxidos
- . Abertos, proxectos

- . Utilizo ferramentas Tic
- . Facilito o aprendizaxe autónomo
- . Baseome nas explicación teóricas
- . Poñendo silencio
- . Impartindo teoría e explicacións
- . Guiando ao alumno no seu traballo
- . Observando e correxindo

9º DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL

No primeiro trimestre realizarase unha avaliación inicial que consistirá en facer preguntas orais sobre temas dados no curso anterior i esto nos servirá para o desenvolvemento do currículo

Para realizar unha avaliación inicial efectiva teremos en conta as seguintes accións :

- 1.Coñecemento da memoria relativa ao grupo do ano anterior
- 2.Reunión co titor do ano anterior, e no seu caso, con Mestres de PT e AL que actuaron en dito grupo
- 3.Valorción da situación do grupo a través da obsevación directa , probas oráis

4.Reunión inicial cos pais/nais ou titores dos alumnos na última semana de setembro ou a 1ª de outubro

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A escola como grupo humano implica a aceptación da diversidade dos alumnos que integran e enriquecen a labor educativa. Polo tanto é necesario empregar estratexias que garantan a atención á diversidade da aula

Faráanse actividades de REFORZO (fichas de reforzo das distintas unidades didácticas)de consolidación daqueles aprendizaxes que consideramos básicos, para isto o nivel de dificultade das tarefas propostas estarán en consonancia coa asequibilidade media que caracteriza á información esencial.

Tamén deseñaremos outras actividades de AMPLIACIÓN (fichas de ampliación das unidades didácticas) que impliquen ben unha complexidade maior ou ben unha ampliación da perspectiva do tema traballado.

Empregaremos materiais de Internet como recurso para o tratamento á diversidade

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Ademais das actividades citadas anteriormente faranse outro tipo COMPLEMENTARIAS que non están presentes nos contidos.

Son as seguintes: Domund e Infancia Misioneira, o material para traballar isto no lo proporcionan na Domus (casa do bispo)

Tamén traballamos con material que elabora Cáritas Diocesana e Mans Unidas

En canto as actividades EXTRAESCOLARES non teño programada ningunha, pero si participo nas que se programan no colexio

MECANISMOS DE REVISIÓN PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

Periódicamente revisaránse:

- Adecuación dos obxectivos didáticos e da selección de contidos segundo o grao de consecución dos mesmos polo grupo de alumnos
- Analizárase a pertinencia das actividades propostas para conseguir os obxectivos e competencias

- Revisarase as estratexias diversificadas para que dean resposta aos distintos ritmos de aprendizaxes dos alumnos
- Revisaranse os materiais empregados
- Procederase ao análise da distribución dos espazos na aula

3º CURSO DE PRIMARIA

1º INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A Disposición Adicional Segunda da Lomce especifica que os pais teñen dereito á formación relixiosa e moral dos seus fillos,segundo as súas conviccións,establecendo que a relixión católica incluírase como área ou materia nos niveis educativos que corresponda, que será de oferta obligatoria para os centros e de carácter voluntario para os alumnos.

Nese sentido esta programación do ensino da relixión católica constitúe unha síntese básica e global da mensaxe cristiá, adecuada á idade do alumno, ás esixencias epistemolóxicas da materia, ás expresións culturais do contorno e ás demandas didácticas do sistema educativo. Enmárcase nun contexto histórico e social, inclúe parte do gran acervo cultural e artístico que emana da fe católica, e posibilita a análise comparada dos contidos en diálogo coa cultura do noso tempo.

A síntese da mensaxe cristiá, que se presenta, fundamenta e motiva os valores e actitudes básicos cristiás e favorece os hábitos de comportamento. Con todo, preténdese que o alumno adquira as competencias adecuadas á súa idade e no tempo de cada etapa.

A área impartirase nun contexto sociocultural medio, no que, en xeral, podemos contar co apoio e cooperación das familias. A área impartirase en lingua castelá nun ambiente sociolingüístico familiar tamén castelá.

2º CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

A ensinanza relixiosa católica como materia integrada no currículo do alumno contribúe á maioría das competencias básicas do currículo.

A relixión e moral católica aporta á **competencia cultural e artística**, unha valoración crítica da cultura á luz do evanxeo motivando ao mesmo tempo o aprecio da propia cultura e a estima adecuada doutras tradicións culturais e relixiosas

Con relación á **competencia social e cívica**, a ensinanza relixiosa católica aporta a fundamentación e xerarquización dos valores e virtudes que contribúen a educar a dimensión moral e social da personalidade do alumno

En canto á **comunicación lingüística** se serve da linguaxe académico, das

linguaxes que conforman a cultura que se transmite na área de relixión, así coma das linguaxes da propia ensinanza relixiosa (linguaxe bíblico, doutrinal, litúrxico e o testimonial).

A formación relixiosa aporta **á competencia para autonomía e iniciativa persoal**, unha cosmovisión que dá sentido á vida e, polo tanto, ao sentido da cultura e da identidade mesma da persoa

Tamén contribúe positivamente ao desenvolvemento da **competencia aprender a aprender** no estudo e reflexión da mensaxe cristiá facilitando o impulso do traballo en equipo

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS NA ÁREA DE RELIXIÓN

A ensinanza relixiosa estruturase a partir de catro dimensións que fundamentan as competencias específicas da ensinanza relixiosa católica:

A dimensión cultural e histórica que está presente na ensinanza relixiosa, dado que o patrimonio cultural, histórico e antropolóxico que gran parte das sociedades reciben do pasado está vertebrado por contidos relixiosos

A dimensión ético-moral explicita as esixencias morais que conleva a mensaxe cristiá. Ofrece unha maneira de ver a vida en cuxa base atópase un concepto de home, un núcleo de ideas e creencias e unha escala de principios e valores

A dimensión humanizadora que faculta ao alumno para dar resposta ás súas

interrogantes máis radicais ,facendo a súa vez posible a formación de homes e mulleres conscientes,críticos,libres e creadores

A dimensión epistemolóxico presentase no ámbito escolar,na súa estrutura disciplinar co carácter científico co que se abordan as ciencias da relixión e a teoloxía

3º CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO

1. Coñecer os dons e regalos que Deus nos concedeu
2. Recoñecer a salvación e revelación que Deus fixo ao pobo de Israel a través de Moisés
3. Coñecer a celebración cristiana do Nadal
4. Coñecer a misión de amor e salvación de Xesús
5. Coñecer que tendo fe podemos seguir a Xesús
6. Recordar os principais feitos da vida e a misión de Xesús
7. Saber que a misión da Igrexa é a continuidade da misión de Xesús
8. Coñecer que a oración é falar amistosamente con Deus

9. Coñecer o Pannoso e o seu significado

4.CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDER DE APRENDIZAXE AVALIABLE

CONTIDOS

- . A realidade que nos rodea como don para nosa felicidade
- . A vocación de Moisés para liberar ao seu pobo
- . A alianza de Deus co o pobo de Israel no Sinaí
- . A mensaxe cristiá do Nadal
- . O Bautismo de Xesús comenzó da súa misión
- . A misión de Xesús é facer felices aos demais
- . O seguimento de Xesús . Diferentes respostas a chamada de Xesús
- . A Igrexa continuadora da misión de Xesús
- . Os cristiáns expresan a súa amizade con Deus no diálogo con Él a través da súa vida
- . O Pan noso , signo de pertencencia á comunidade cristiá

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

1. Recoñecer e valorar que seus pais, amigos e entorno son un don de Deus para a súa felicidade
2. Descubrir a importancia de Moisés para a liberación do pobo de Israel
3. Recoñecer as consecuencias da Alianza de Deus con Israel
4. Expresar o verdadeiro significado do Nadal
5. Asociar o Bautismo de Xesús co momento no que inicia a súa vida Pública
6. Distinguir como Xesús fai felices aos homes a través dos seus xestos e

accións

7. Comparar as diferentes respostas dos amigos de Xesús a súa chamada

8. Identificar e valorar as accións da Igrexa que continúan a misión de

Xesús

9. Señalar a oración como unha forma de expresión da amizade con Deus

10. Comprender que a oración do Pan noso expresa a pertencencia á

comunidade eclesial

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

1.1 Recorda e narra experiencias recentes nas que descubriu que a familia, amigos e o entorno son un regalo

2.1 Aprende e ordena cronolóxicamente os principais feitos da historia de Moisés

2.2 Coñece o contido da Alianza ,identifica as súas implicacións e toma conciencia do sentido que poden ter na vida actual

3.1 Resume en que consiste o Nadal para os cristiáns

4.1 Narra os cambios que o Bautismo introduce na vida de Xesús

5.1 Descubre e subraia , nos relatos dos milagros, os xestos e as accións de

Xesús que fan felices aos homes

6.1 Identifica e comenta algunhas características diferenciales nas respostas

das persoas ás que chama Xesús nos relatos evanxélicos

7.1 Busca testemuñas da acción misioneira e caritativa da Igrexa como

continuidade da misión de Xesús

8.1 Recopila e pon en común cos seus compañeiros oracións que a

comunidade cristiá utiliza cotidianamente.

COMPETENCIAS CLAVE

Son aquelas competencias que debe desenvolver un rapaz/a ao rematar a ensinanza obligatoria para : poder lograr a súa realización persoal, exercer a cidadanía activa, incorporarse á vida adulta de xeito satisfactorio, e ser capaz de desenvolver unha aprendizaxe permanente ao longo da súa vida.

Destacaremos as seguintes:

Competencia en comunicación lingüística (CCL)

- . escoitar , comprender, expoñer e dialogar
- . Empregar a linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita
- . Expresar emocións, vivencias e opinións

Tratamento da información e competencia dixital (CD)

- . Analizar a imaxe e as mensaxes que transmite
- . Buscar información e interpreta-la

Competencia sociais e cívicas

- . Participar, tomar decisións e comportarse con responsabilidade

- . Crear un sistema de valores baseado no respecto, especialmente aos crentes doutras relixións

- . Comprender a realidade relixiosa e social a partir da súa análise

Competencia conciencia e expresións culturais (CCEC)

- . Cultivar a propia capacidade estética mediante a expresión artística e plástica

- . Desenvolver habilidades e actitudes que permitan acceder ás distintas manifestacións

- . Coñecer as obras e manifestacións máis destacadas do patrimonio cultural cristián

- . Manter unha actitude respectuosa cara ás expresións artísticas do patrimonio

cristián

Competencia para aprender a aprender (CAA)

- . Dispoñer habilidades para iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de continuoalo

- . Esforzarse, aceptar os erros e aprender deles

- . Favorecer a motivación, a confianza nun mesmo e o gusto por aprender

- . Controlar de forma eficaz os procesos de aprendizaxe

- . Lograr experiencias de aprendizaxe gratificantes tanto individuais como grupais

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)

- . Desenvolver valores persoais como: responsabilidade, colaboración, axuda aos demais, a perseverancia

- . Afrontar os problemas e atopar solucións para eles

- . Levar adiante iniciativas no ámbito persoal

- . Desenvolver habilidades sociais como: diálogo, agradecemento, cooperación e traballo en equipo

TEMPORALIZACIÓN

	RELIXIÓN	CURSO 3º	2018-2019	
	U.D.	SESIÓN	APLICACIONES	
1º TRIMESTRE	1º Son feliz co teus regalos	3	Setembro	
	2º Descubro a Deus no pobo de Israel	3	Outubro	

2º TRIMESTRE	4º Coñeza a vida de Xesús	3	Xaneiro	
	5º Grazas por teu amor	4	Febreiro-Marzo	
	6º Sigo a Xesús	4	Marzo	
3º TR	7º Descubro unha gran misión	4	Abril	

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA

- . Sabe o que é un don e que a realidade que nos rodea é un don de Deus
- . Coñece a figura de Moisés e a Alianza que fixo con Deus
- . Sabe o que celebramos a familia cristiá no Nadal
- . Describe o Bautismo de Xesús como punto de partida da súa vida pública
- . Coñece o Mandamento do Amor
- . Identifica aos apóstolos, misioneiros e cristiáns como seguidores de Xesús
- . Describe a vida das primeiras comunidades cristiás
- . Coñece algunha oración

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Para levar a cabo a avaliación empregaranse os seguintes

PROCEDEMENTOS

Serán variados e descritivos para facilitar a información do progreso nesta área e as competencias básicas. Utilizaremos os seguintes:

Observación directa e sistemática

- Escala de observación
- Axenda de clase

Revisión e análise dos traballos e das tarefas realizadas

- Cadernos de clase
- Textos escritos
- Producións orais

Exercicios específicos que responden aos obxectivos programados

- Exposición oral dos contidos tratados
- Probas obxectivas
- Fichas de reforzo

Autoavaliación

Coavaliación

INSTRUMENTOS

- . Ficha persoal de rexistro
- . Rexistro de observación de hábitos e actitudes
- . Escala de estimación

5º CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

A área de Relixión Católica, a partir do recoñecemento da propia identidade e do contorno máis próximo, inicia aos alumnos no coñecemento, na análise e na valoración do contorno físico, social e cultural.

A metodoloxía proposta será a seguinte::

Evocación de coñecementos previos para abordar os novos contidos.

Progresiva e coidada incorporación de novos contidos, a través de exemplos extraídos de situacións cotiás e contextualizadas para o alumno/a, que favorecen a súa comprensión.

Exercicios e actividades diversificadas que contemplan competencias e intelixencias múltiples: traballo individual e en grupo, tarefas integradas, uso das TIC e actividades e experiencias que traballan contidos fundamentais. Están secuenciados por niveis de dificultade, abordan diversidade de estilos cognitivos e intelixencias e facilitan a adquisición de competencias a todos os alumnos.

Corrección de exercicios individual e colectivamente

Revisión de cadernos

6º MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Destacaremos os seguintes:

Recursos :Espacios e temporais,inclúen diferentes lugares e tempos nos que leva a cabo a práctica educativa: aula patio,biblioteca

Humanos: implican a actuación de diferentes persoas no proceso de ensinanza-aprendizaxe: equipo docente, profesionáis, familia..

Didácticos: todo aquel recurso con fines específicamente educativos: láminas,contos,muráis...

Materiáis:

Covencionáis: libro,prensa textos

Manipulativos: imaxes,fichas,diapositivas

Sonoros: audios, CDs, DvDs

Audiovisuáis: películas, vídeos

Xogos: puzzles, quebracabezas

Novas tecnoloxías: unha opción mui útil e motivadora (programas informáticos, blogs)

7º CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Estos serán referente fundamental para valorar tanto o grado de adquisición das competencias básicas coma a consecución dos obxectivos .

Citaremos os seguintes:

- . Participar activamente na clase
- . Traballar con paz, alegría e respecto a todos
- . Terminar as tarefas
- . Compartir as tarefas cos demais
- . Respetar as actividades na clase tanto individuais coma grupais
- . Traballar en todas as actividades propostas segundo os temas e a programación
- . Colaborar en todo
- . Coñecer a vida de Xesús nos diferentes momentos (nacemento, Vida

pública, paixón, morte e resurrección)

CRITERIOS DE CUALIFICACION

Serven para ter en conta a superación dos obxectivos como medida de calificación

Os aspectos valorados son:

- . Coñecementos : probas oráis e traballos individuais e colectivos (60%)
- . O traballo do alumno: traballo diario na clase, exercicios da clase, cadernos da clase, creatividade (20%)
- . Actitude e comportamento : dedicación, esforzo, atención, participación, compañeirismo, respecto aos compañeiros , ao profesorado, ao centro (20%)

CRITERIOS DE PROMOCIÓN

Na avaliación final do curso , o equipo docente decidirá sobre a promoción de cada alumno/a tendo en conta a información e o criterio do titor e concertarase reunións coa familia para ser escoitada a súa opinión sobre a promoción de seu fillo.

Ao rematar o curso decidírase si o alumno/a promociona ou non tendo en conta:

1. Consecución de obxectivos programados
2. Apreciación global da madurez do alumno/a nas habilidades básicas e instrumentais como :
 - . Realiza as actividades desenvolvidas na aula
 - . Participa activamente na dinámica da clase e se esforza na consecución das actividades

- . Asiste con regularidade e puntualidade ás clases
- . Presta atención na clase
- . Organiza e coida o material
- . É respetuoso/a con todas as persoas

8º INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN

ADECUACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA		RESULTADOS	PROPOSTAS
		ACADÉMICOS	DE MELLORA
Preparación da clase e dos materiais didácticos	Hai coherencia entre a programación e o desenvolvemento das clases.		
	Existe unha distribución temporal equilibrada.		
	O desenvolvemento da clase adecúase ás características do grupo.		
Utilización dunha metodoloxía adecuada	Tivéronse en conta aprendizaxes significativas. Considérase a interdisciplinariedade (en actividades, tratamento dos contidos etc.)		
	A metodoloxía fomenta a motivación e o desenvolvemento das capacidades do alumno/a.		

Regulación da práctica docente	Grao de seguimento dos alumnos.		
	Validez dos recursos utilizados na clase para as aprendizaxes.		
	Os criterios de promoción están acordados entre os profesores		
Avaliación das aprendizaxes e información que deles se lles dá aos alumnos e ás familias	Os criterios para unha avaliación positiva atópanse vinculados aos obxectivos e aos contidos		
	Os instrumentos de avaliación permiten rexistrar numerosas variables da aprendizaxe		
	Os criterios de cualificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas.		
	Os criterios de avaliación e os criterios de cualificación déronse a coñecer: <ul style="list-style-type: none"> • Aos alumnos. • Ás familias. 		
	Adóptanse medidas con antelación para coñecer as dificultades de aprendizaxe		

Utilización de medidas para atención á diversidade	.		
	Ofreceuse resposta ás diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxe.		
	As medidas e os recursos ofrecidos foron suficientes.		
	Aplica medidas extraordinarias recomendadas polo equipo docente atendendo aos informes psicopedagóxicos.		

8º INDICADORES PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E PRÁCTICA DOCENTE

1 2 3 4 5

- . Por parellas
- . En pequeno grupo
- . En gran grupo
- . Cerrados e ríxidos
- . Abertos, proxectos
- . Utilizo ferramentas Tic
- . Facilito o aprendizaxe autónomo
- . Baseome nas explicación teóricas
- . Poñendo silencio
- . Impartindo teoría e explicacións

- . Guiando ao alumno no seu traballo
- . Observando e correxindo

9º DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL

No primeiro trimestre realizarase unha avaliación inicial que consistirá en facer preguntas orais sobre temas dados no curso anterior i esto nos servirá para o desenvolvemento do currículo

Para realizar unha avaliación inicial efectiva teremos en conta as seguintes accións :

1. Coñecemento da memoria relativa ao grupo do ano anterior
2. Reunión co titor do ano anterior, e no seu caso, con Mestres de PT e AL

que actuaron en dito grupo
3. Valoración da situación do grupo a través da obsevación directa , probas oráis
4. Reunión inicial cos pais/nais ou titores dos alumnos na última semana de

setembro ou a 1ª de outubro

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A escola como grupo humano implica a aceptación da diversidade alumnos que integran e enriquecen a laboura educativa. Polo tanto é necesario empregar estratexias que garanten a atención á diversidade da aula

Faránse actividades de REFORZO (fichas de reforzo das distintas unidades didácticas)de consolidación daqueles aprendizaxes que consideramos básicos, para isto o nivel de dificultade das tarefas propostas estarán en consonancia coa asequibilidade media que caracteriza á información esencial.

Tamén deseñaremos outras actividades de AMPLIACIÓN (fichas de ampliación das unidades didácticas) que impliquen ben unha complexidade maior ou ben unha ampliación da perspectiva do tema traballado.

Empregaremos materiais de Internet como recurso para o tratamento á diversidade

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Ademais das actividades citadas anteriormente faranse outro tipo COMPLEMENTARIAS que non están presentes nos contidos.

Son as seguintes: Domund e Infancia Misioneira, o material para traballar isto no lo proporcionan na Domus (casa do bispo)

Tamén traballamos con material que elabora Cáritas Diocesana e Mans Unidas

En canto as actividades EXTRAESCOLARES non teño programada ningunha, pero sí participo nas que se programan no colexio

MECANISMOS DE REVISIÓN PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

Periódicamente revisaránse:

- Adecuación dos obxectivos didáticos e da selección de contidos segundo o grao de consecución dos mesmos polo grupo de alumnos
- Analizarase a pertinencia das actividades propostas para conseguir os obxectivos e competencias
- Revisarase as estratexias diversificadas para que dean resposta aos distintos ritmos de aprendizaxes dos alumnos
- Revisaranse os materiais empregados
- Procederase ao análise da distribución dos espazos na aula

4º CURSO DE PRIMARIA

1º INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A Disposición Adicional Segunda da Lomce especifica que os pais teñen dereito á formación relixiosa e moral dos seus fillos, segundo as súas conviccións, establecendo que a relixión católica incluírase como área ou materia nos niveis educativos que corresponda, que será de oferta obligatoria para os centros e de carácter voluntario para os alumnos.

Nese sentido esta programación do ensino da relixión católica constitúe unha síntese básica e global da mensaxe cristiá, adecuada á idade do alumno, ás esixencias epistemolóxicas da materia, ás expresións culturais do contorno e ás demandas didácticas do sistema educativo. Enmárcase nun contexto histórico e social, inclúe parte do gran acervo cultural e artístico que emana da fe católica, e posibilita a análise comparada dos contidos en diálogo coa cultura do noso tempo.

A síntese da mensaxe cristiá, que se presenta, fundamenta e motiva os valores e actitudes básicos cristiás e favorece os hábitos de comportamento. Con todo, preténdese que o alumno adquira as competencias adecuadas á súa idade e no tempo de cada etapa.

A área impartirase nun contexto sociocultural medio, no que, en xeral, podemos contar co apoio e cooperación das familias. A área impartirase en lingua castelá nun ambiente sociolingüístico familiar tamén castelá.

2º CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

A ensinanza relixiosa católica como materia integrada no currículo do alumno contribúe á maioría das competencias básicas do currículo

A relixión e moral católica aporta á **competencia cultural e artística**, unha valoración crítica da cultura á luz do evanxeo motivando ao mesmo tempo o aprecio da propia cultura e a estima adecuada doutras tradicións culturais e relixiosas

Con relación á **competencia social e cívica**, a ensinanza relixiosa católica aporta a fundamentación e xerarquización dos valores e virtudes que contribúe a educar a dimensión moral e social da personalidade do alumno

En canto á **comunicación lingüística** se serve da linguaxe académico, das linguaxes que conforman a cultura que se transmite na área de relixión, así co das linguaxes da propia ensinanza relixiosa (linguaxe bíblico, doutrinal, litúrxico e o testimonial).

A formación relixiosa aporta á **competencia para autonomía e iniciativa persoal**, unha cosmovisión que dá sentido á vida e, polo tanto, ao sentido da cultura e da identidade mesma da persoa

Tamén contribúe positivamente ao desenvolvemento da **competencia aprender a aprender** no estudo e reflexión da mensaxe cristiá facilitando o impulso do traballo en equipo

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS NA ÁREA DE RELIXIÓN

A ensinanza relixiosa estruturase a partir de catro dimensións que fundamentan as competencias específicas da ensinanza relixiosa católica:

A dimensión cultural e histórica que está presente na ensinanza relixiosa, dado que o patrimonio cultural, histórico e antropolóxico que gran parte das sociedades reciben do pasado está vertebrado por contidos relixiosos

A dimensión ético-moral explicita as esixencias morais que conleva a mensaxe cristiá. Ofrecese unha maneira de ver a vida en cuia base atópase un concepto de home, un núcleo de ideas e creencias e unha escala de principios e valores

A dimensión humanizadora que faculta ao alumno para dar resposta ás súas interrogantes máis radicais, facendo a súa vez posible a formación de homes e mulleres conscientes, críticos, libres e creadores

A dimensión epistemolóxica preséntase no ámbito escolar, na súa estrutura disciplinar co carácter científico co que se abordan as ciencias da relixión e a teoloxía

3º CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO

1. Afondar no pecado humán a través de relatos das relixións antigas
2. Recoñecer a orixe do pecado nalgúns relatos bíblicos e como Deus está sempre disposto a perdoar
3. Entender que Deus cumpre a súa promesa co nacemento en Belén de Xesús , o Mesías, tal e como anunciaran os profetas
4. Recoñecer que as accións e as parábolas de Xesús fan presentes o reino de Deus
5. Descubrir que, por medio dos milagres, Xesús mostra a súa predilección polos máis débiles e necesitados
6. Comprender que a paixón e morte de Xesús respondeu ao cumprimento da vontade do pai
7. Coñecer que por medio do sacramento da Reconciliación Deus nos ofrece o perdón
8. Descubrir o sacramento da Eucaristía como o principal sacramento da Igrexa
9. Tomar conciencia da Coresma como tempo litúrxico penitencial e de

conversión no que se nos brinda a oportunidade de atoparnos con Xesús.

10. Relacionar a Coresma coa solidariedade que podemos exercer os cristiáns por medio de organización penitenciais.

4º CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE

CONTIDOS

- . A experiencia do pecado nos relatos das relixións antigas
- . O relato do pecado orixinal, o home quere implantar a Deus
- . Deus fiel promete un Mesías
- . O perdón de Deus : accións e parábolas de Xesús
- . Amizade e preferencia de Xesús polos máis débiles e necesitados
- . Xesús cumpre a vontade do Pai : paixón e morte de Xesús
- . O sacramento da Reconciliación
- . A celebración da Eucaristía
- . A Coresma: tempo penitencial
- . O verdadeiro servizo aos demais

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

1. Descubrir nos relatos das relixións antigas a experiencia do pecado
2. Identificar a orixe do pecado nalgúns relatos bíblicos
3. Coñecer as características do perdón de Deus

4. Aprender e recordar historias bíblicas nas que Deus promete o Mesías
5. Comprender o significado dalgunhas parábolas do perdón
6. Recoñecer a iniciativa de Xesús polos mais necesitados e os enfermos
7. Comprender e apreciar que, na súa paixón e morte, Xesús está
cumplindo a vontade do Pai
8. Explicar que a través do sacramento da Reconciliación Deus concede o
perdón.
9. Diferenciar signos e momentos da celebración eucarística
10. Coñecer rasgos da Coresma como tempo penitencial
11. Ler e comprender dito relato : O verdadeiro servizo aos demais.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

- 1.1 Localiza e describe situacións de pecado nos relatos das relixións antigas
- 2.1 Ubica no relato as frases que expresan a falta de colaboración na tarefa de
Deus e o rechazo da amizade con El
- 2.2 Descubre i enumera as características do perdón de Deus nalgúns relatos
- 3.1 Reconstrúe e memoriza escenas onde Deus fai a promesa do Mesías
- 4.1 Analiza, crea relatos onde actualiza as parábolas do fillo pródigo
- 5.1 Busca e comenta rasgos da preferencia de Xesús polos máis necesitados
e o enfermos nos textos evanxélicos
- 6.1 Secuencia ordenadamente esceas da historia da Paixón
- 7.1 Describe os pasos da celebración do sacramento do Perdón
- 8.1 Vincula símbolos , significados e momentos na celebración eucarística
- 8.2 Descubre os efectos que produce a Eucaristía cando se comulga

9.1 Investiga e presenta con diversos recursos ,obras e institucións da Igrexa

9.2 Resume o contido e o ensino que transmite o relato

COMPETENCIAS CLAVE

Son aquelas competencias que debe desenvolver un rapaz/a ao rematar a ensinanza obligatoria para : poder lograr a súa realización persoal, exercer a cidadanía activa, incorporarse á vida adulta de xeito satisfactorio, e ser capaz de desenvolver unha aprendizaxe permanente ao longo da súa vida.

Destacaremos as seguintes:

Competencia en comunicación lingüística

- . escoitar , comprender, expoñer e dialogar
- . Empregar a linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita
- . Expresar emocións, vivencias e opinións

Competencia sociais e cívicas

- . Coidar o medio
- . Percibir o espazo físico no que se desenvolve a vida
- . Consumir de xeito racional e responsable

Competencia dixital

- . Analizar a imaxe e as mensaxes que transmite
- . Buscar información e interpreta-la

Conciencia e expresión culturais

- . Cultivar a propia capacidade estética mediante a expresión artística e plástica
- . Desenvolver habilidades e actitudes que permitan acceder ás distintas manifestacións
- . Coñecer as obras e manifestacións máis destacadas do patrimonio cultural cristián
- . Manter unha actitude respectuosa cara ás expresións artísticas do patrimonio cristián

Competencia para aprender a aprender

- . Dispoñer habilidades para iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de continuoalo
- . Esforzarse, aceptar os erros e aprender deles
- . Favorecer a motivación, a confianza nun mesmo e o gusto por aprender
- . Controlar de forma eficaz os procesos de aprendizaxe
- . Lograr experiencias de aprendizaxe gratificantes tanto individuais como grupais

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

- . Desenvolver valores persoais como: responsabilidade, colaboración, axuda aos demais, a perseverancia
- . Afrontar os problemas e atopar solucións para eles
- . Levar adiante iniciativas no ámbito persoal
- . Desenvolver habilidades sociais como: diálogo, agradecemento, cooperación e traballo en equipo

TEMPORALIZACIÓN

	RELIXIÓN	CURSO 4º	2018-2019	
	U.D.	SESIÓNS	APLICACIÓNS	
1º TRIMESTRE	1º O pecado alónxame de ti	6	Setembro	
	2º Descubro o teu perdón	6	Outubro-Nov.	
2º TRIMESTRE	4º Enseñasme a perdoar	5	Xaneiro	
	5º Grazas pola túa axuda e amizade	4	Febreiro	

3º T	7º Reconciliome contigo	4	Abril	
---------	-------------------------	---	-------	--

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA

1. Sabe o que é o pecado e a súa orixe
2. Coñece as características do perdón de Deus
3. Coñece que o Advento é tempo de preparación para o Nadal e que aquí é cando celebramos o nacemento de Xesús
4. Comprende o significado de algunhas parábolas do perdón (O fillo pródigo)
5. Recoñece a iniciativa de Xesús polos máis necesitados e enfermos
6. Coñece o significado e o tempo litúrxico da Semana Santa
7. Comprende os sacramentos do Perdón i Eucaristía (os seus signos e momentos da celebración)
8. Coñece algunhas institucións da Igrexa

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Para levar a cabo a avaliación empregaranse os seguintes

PROCEDEMENTOS

Serán variados e descritivos para facilitar a información do progreso nesta área e as competencias básicas. Utilizaremos os seguintes:

Observación directa e sistemática

- Escala de observación
- Axenda de clase

Revisión e análise dos traballos e das tarefas realizadas

- Cadernos de clase
- Textos escritos
- Producións orais

Exercicios específicos que responden aos obxectivos programados

- Exposición oral dos contidos tratados
- Probas obxectivas
- Fichas de reforzo

Autoavaliación

Coavaliación

INSTRUMENTOS

- . Ficha persoal de rexistro
- . Rexistro de observación de hábitos e actitudes
- . Escala de estimación

5º CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

A área de Relixión Católica, a partir do recoñecemento da propia identidade e do contorno máis próximo, inicia aos alumnos no coñecemento, na análise e na valoración do contorno físico, social e cultural.

A metodoloxía proposta será a seguinte::

Evocación de coñecementos previos para abordar os novos contidos

Progresiva e coidada incorporación de novos contidos, a través de exemplos extraídos de situacións cotiás e contextualizadas para o alumno/a, que favorecen a súa comprensión.

Exercicios e actividades diversificadas que contemplan competencias e intelixencias múltiples: traballo individual e en grupo, tarefas integradas, uso das TIC e actividades e experiencias que traballan contidos fundamentais. Están secuenciados por niveis de dificultade, abordan diversidade de estilos cognitivos e intelixencias e facilitan a adquisición de competencias a todos os alumnos.

Corrección de exercicios individual e colectivamente

Revisión de cadernos

6º MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Destacaremos os seguintes:

Recursos :Espacios e temporais,inclúen diferentes lugares e tempos nos que leva a cabo a práctica educativa: aula patio,biblioteca

Humanos: implican a actuación de diferentes persoas no proceso de ensinanza-aprendizaxe: equipo docente, profesionáis, familia..

Didácticos: todo aquel recurso con fines específicamente educativos: láminas,contos,muráis...

Materiáis:

Covencionáis: libro,prensa textos

Manipulativos: imaxes,fichas,diapositivas

Sonoros: audios, CDs, DvDs

Audiovisuáis: películas, vídeos

Xogos: puzzles, quebracabezas

Novas tecnoloxías: unha opción mui útil e motivadora (programas informáticos, blogs)

7º CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A

PROMOCIÓN DO ALUMNADO

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Estos serán referente fundamental para valorar tanto o grado de adquisición das competencias básicas coma a consecución dos obxectivos .

Citaremos os seguintes:

- . Participar activamente na clase
- . Traballar con paz, alegría e respecto a todos
- . Terminar las tareas
- . Compartir as tarefas cos demais
- . Respetar as actividades na clase tanto individuais coma grupales
- . Traballar en todas as actividades propostas segundo os temas e a programación
- . Colaborar en todo
- . Coñecer a vida de Xesús nos diferentes momentos (nacemento, Vida pública, paixón, morte e resurrección)

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Serven para ter en conta a superación dos obxectivos como medida de calificación

Os aspectos valorados son:

- . Coñecementos : probas oráis e traballos individuais e colectivos (70%)
- . O traballo do alumno: traballo diario na clase, exercicios da clase, cadernos da clase, creatividade (20%)
- . Actitude e comportamento : dedicación, esforzo, atención, participación, compañeirismo, respecto aos compañeiros , ao profesorado, ao centro (10%)

CRITERIOS DE PROMOCIÓN

Na avaliación final do curso , o equipo docente decidirá sobre a promoción de cada alumno/a tendo en conta a información e o criterio do titor e concertarase reunións coa familia para ser escoitada a súa opinión sobre a promoción de seu fillo.

Ao rematar o curso decidírase si o alumno/a promociona ou non tendo en conta:

1. Consecución de obxectivos programados
2. Apreciación global da madurez do alumno/a nas habilidades básicas e instrumentais como :
 - . Realiza as actividades desenvolvidas na aula
 - . Participa activamente na dinámica da clase e se esforza na consecución das actividades
 - . Asiste con regularidade e puntualidade ás clases
 - . Presta atención na clase
 - . Organiza e coida o material
 - . É respetuoso/a con todas as persoas

8º INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN

ADECUACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA		RESULTADOS	PROPOSTAS
		ACADÉMICOS	DE MELLORA
	Hai coherencia entre a programación e o		

Preparación da	desenvolvemento das clases.		
clase e dos materiais	Existe unha distribución temporal equilibrada.		
didácticos	O desenvolvemento da clase adecúase ás características do grupo.		
Utilización dunha metodoloxía	Tivéronse en conta aprendizaxes significativas.		
	Considérase a interdisciplinabilidade (en actividades, tratamento dos contidos etc.)		
adecuada			
	A metodoloxía fomenta a motivación e o desenvolvemento das capacidades do alumno/a.		
Regulación da práctica docente	Grao de seguimento dos alumnos.		
	Validez dos recursos utilizados na clase para as aprendizaxes.		
	Os criterios de promoción están acordados entre os profesores		
	Os criterios para unha avaliación positiva atópanse vinculados aos obxectivos e aos		

	contidos		
	.		
Avaliación das aprendizaxes	Os instrumentos de avaliación permiten rexistrar numerosas variables da aprendizaxe		
Información que deles se lles dá aos alumnos e ás familias	Os criterios de cualificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas.		
	Os criterios de avaliación e os criterios de cualificación déronse a coñecer:		
	<ul style="list-style-type: none"> • Aos alumnos. • Ás familias. 		
Utilización de medidas para atención á diversidade	Adóptanse medidas con antelación para coñecer as dificultades de aprendizaxe		
	.		
	Ofreceuse resposta ás diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxe.		
	As medidas e os recursos ofrecidos foron suficientes.		
	Aplica medidas extraordinarias recomendadas polo equipo docente atendendo aos informes psicopedagóxicos.		

8º INDICADORES PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E PRÁCTICA DOCENTE

1 2 3 4 5

- . Por parellas
- . En pequeno grupo
- . En gran grupo
- . Cerrados e ríxidos
- . Abertos, proxectos
- . Utilizo ferramentas Tic
- . Facilito o aprendizaxe autónomo
- . Baseome nas explicación teóricas
- . Poñendo silencio
- . Impartindo teoría e explicacións
- . Guiando ao alumno no seu traballo
- . Observando e correxindo

9º DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL

No primeiro trimestre realizarase unha avaliación inicial que consistirá en facer preguntas orais sobre temas dados no curso anterior i esto nos servirá para o desenvolvemento do currículo

Para realizar unha avaliación inicial efectiva teremos en conta as seguintes accións :

1. Coñecemento da memoria relativa ao grupo do ano anterior
2. Reunión co titor do ano anterior, e no seu caso, con Mestres de PT e AL

que actuaron en dito grupo

5. Valoración da situación do grupo a través da obsevación directa , probas oráis
6. Reunión inicial cos pais/nais ou titores dos alumnos na última semana de

setembro ou a 1ª de outubro

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A escola como grupo humano implica a aceptación da diversidade alumnos que integran e enriquecen a laboura educativa. Polo tanto é necesario empregar estratexias que garanten a atención á diversidade da aula

Faránse actividades de REFORZO (fichas de reforzo das distintas unidades didácticas)de consolidación daqueles aprendizaxes que consideramos básicos, para isto o nivel de dificultade das tarefas propostas estarán en consonancia coa asequibilidade media que caracteriza á información esencial.

Tamén deseñaremos outras actividades de AMPLIACIÓN (fichas de ampliación das unidades didácticas) que impliquen ben unha complexidade maior ou ben unha ampliación da perspectiva do tema traballado.

Empregaremos materiais de Internet como recurso para o tratamento á diversidade

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Ademais das actividades citadas anteriormente faranse outro tipo COMPLEMENTARIAS que non están presentes nos contidos.

Son as seguintes: Domund e Infancia Misioneira, o material para traballar isto no lo proporcionan na Domus (casa do bispo)

Tamén traballamos con material que elabora Cáritas Diocesana e Mans Unidas

En canto as actividades EXTRAESCOLARES non teño programada ningunha, pero sí participo nas que se programan no colexio

MECANISMOS DE REVISIÓN PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

Periódicamente revisaránse:

- Adecuación dos obxectivos didáticos e da selección de contidos segundo o grao de consecución dos mesmos polo grupo de alumnos
- Analizárase a pertinencia das actividades propostas para conseguir os obxectivos e competencias
- Revisárase as estratexias diversificadas para que dean resposta aos distintos ritmos de aprendizaxes dos alumnos
- Revisáranse os materiais empregados
- Procederáase ao análise da distribución dos espazos na aula

5º CURSO DE PRIMARIA

1º INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A Disposición Adicional Segunda da Lomce especifica que os pais teñen dereito á formación relixiosa e moral dos seus fillos, segundo as súas conviccións, establecendo que a relixión católica incluírase como área ou materia nos niveis educativos que corresponda, que será de oferta obligatoria para os centros e de carácter voluntario para os alumnos.

Nese sentido esta programación do ensino da relixión católica constitúe unha síntese básica e global da mensaxe cristiá, adecuada á idade do alumno, ás esixencias epistemolóxicas da materia, ás expresións culturais do contorno e ás demandas didácticas do sistema educativo. Enmárcase nun contexto histórico e social, inclúe parte do gran acervo cultural e artístico que emana da fe católica, e posibilita a análise comparada dos contidos en diálogo coa cultura do noso tempo.

A síntese da mensaxe cristiá, que se presenta, fundamenta e motiva os valores e actitudes básicos cristiás e favorece os hábitos de comportamento. Con todo, preténdese que o alumno adquira as competencias adecuadas á súa idade e no tempo de cada etapa.

A área impartirase nun contexto sociocultural medio, no que, en xeral, podemos contar co apoio e cooperación das familias. A área impartirase en lingua castelá nun ambiente sociolingüístico familiar tamén castelá.

2º CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

A ensinanza relixiosa católica como materia integrada no currículo do alumno á maioría das competencias básicas do currículo

A relixión e moral católica aporta á **competencia cultural e artística**, unha valoración crítica da cultura á luz do evanxeo motivando ao mesmo tempo o aprecio da propia cultura e a estima adecuada doutras tradicións culturais e relixiosas

Con relación á **competencia social e cívica**, a ensinanza relixiosa católica aporta a fundamentación e xerarquización dos valores e virtudes que contribuen a educar a dimensión moral e social da personalidade do alumno

En canto á **competencia lingüística** se serve da linguaxe académico, das linguaxes que conforman a cultura que se transmite na área de relixión, así coma das linguaxes da propia ensinanza relixiosa (linguaxe bíblico, doutrinal, e testimonial) .

A formación relixiosa aporta á **competencia para autonomía e iniciativa persoal**, unha cosmovisión que dá sentido á vida e, polo tanto, ao sentido da cultura e da identidade mesma da persoa

Tamén contribúe positivamente ao desenvolvemento da **competencia aprender a aprender** no estudo e reflexión da mensaxe cristiá facilitando o impulso do traballo en equipo

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS NA ÁREA DE RELIXIÓN

A ensinanza relixiosa estruturase a partir de catro dimensións que

fundamentan as competencias específicas da ensinanza relixiosa católica:

A dimensión cultural e histórica que está presente na ensinanza relixiosa, dado que o patrimonio cultural, histórico e antropolóxico que gran parte das sociedades reciben do pasado está vertebrado por contidos relixiosos

A dimensión ético-moral explicita as esixencias morais que conleva a mensaxe cristiá. Ofrecese unha maneira de ver a vida en cuia base atópase un concepto de home, un núcleo de ideas e creencias e unha escala de principios valores

A dimensión humanizadora que faculta ao alumno para dar resposta ás súas interrogantes máis radicais, facendo a súa vez posible a formación de homes, mulleres conscientes, críticos, libres e creadores

A dimensión epistemolóxico presentase no ámbito escolar, na súa estrutura disciplinar co carácter científico co que se abordan as ciencias da relixión e a teoloxía

3º CONCRECIÓN DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO

1º Recoñecer que o ser humano foi creado por Deus con desexo de ben

2º Comprender a Alianza de Deus co seu pobo a través dos patriarcas, Moisés e profetas

3º Coñecer o contido dos dez Mandamentos como normas que Deus establece co pobo de Israel para que sexa un pobo santo, que ama e serve a Deus e os demais

4º Concibir a Biblia como libro sagrado dos cristiáns, a estrutura e a Composición

5º Descubrir que o encontro con Xesús produce un novo modo de ser baseado no amor

6º Comprender que os milagres de Xesús confirman a súa mensaxe sobre o reino de Deus e ensinan a presenza de Deus na terra e na vida das persoas

7º Identificar a morte e a resurrección de Xesús como cumprimento do plan salvífico de Deus

8º Recoñecer e respectar a composición da Igrexa católica, os seus ministerios e servizos

9º Tomar conciencia de que a Eucaristía renova o sacrificio de Xesús de entregar a súa vida para a salvación de todas as persoas.

4º CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE

CONTIDOS

- . A persoa humana foi creada con desexo de ben
- . Deus fai Alianza co seu pobo
- . Deus desexa un pobo santo: os dez Mandamentos
- . A Biblia : estrutura e composición
- . O encontro con Deus desvela á persoa a súa verdadeira identidade
- . Os signos do reino: os milagres
- . A resurrección : cumprimento do plan salvífico de Deus
- . A Igrexa : ministerios e servizos
- . A Eucaristía, renovación do sacrificio de Xesús na cruz

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- 1º Recoñecer e estimar que Deus creou a persoa human con desexo de ben
- 2º Interpretar o significado da Alianza de Deus co seu pobo
- 3º Comprender e respectar as características do pobo que Deus quere,
contidas no decálogo
- 4º Distinguir e memorizar os distintos tipos de libros do Antigo e Novo
Testamento
- 5º Recoñecer nos relatos evanxélicos o cambio que xenera o encontró con
Deus
- 6º Coñecer e interpretar o significado dos milagres de Xesús como acción de
Deus
- 7º Comprender que Deus rescata a Xesús da morte
- 8º Coñecer e respectar a composición da Igrexa
- 9º Identificar o vínculo que existe entre a última Cea e a paixón,morte e
resurrección de Cristo .

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

- 1.1 Localiza ,a través de diversas fontes, biografías que mostren o desexo human do ben
- 2.1 Define o término bíblico de Alianza
- 2.2 Explica os rasgos característicos da Alianza de Deus co seu pobo
- 3.1 Clasifica i é consciente do contido do decálogo
- 1.1 Nombra os grupos de libros no Antigo e no Novo Testamento
- 5.1 Aprecia o cambio que orixinou o encontro de Xesús nalgúns persoaxes que aparecen nos Evanxeos
- 6.1 Explica o significado dalgúns milagres
- 6.2 Representa con respecto algúns milagres narrados nos evanxeos
- 7.1 Explica signos e xestos onde se manifesta que Deus rescata a Xesús da Morte
- 8.1 Identifica e describe os trazos e funcións dos diferentes membros da da comunidade eclesial
- 9.1 Valora o significado das palabras de Xesús na Última Cea
- 10.1 Asocia a celebración da Eucarístia coas palabras e xestos de Xesús na Última Cea

COMPETENCIAS CLAVE

Son aquelas competencias que debe desenvolver un rapaz/a ao rematar a ensinanza obligatoria para : poder lograr a súa realización persoal, exercer a cidadanía activa,

incorporarse á vida adulta de xeito satisfactorio, e ser capaz de desenvolver unha aprendizaxe permanente ao longo da súa vida.

Destacaremos as seguintes:

Competencia en comunicación lingüística (CCL)

- . escoitar , comprender, expoñer e dialogar
- . Empregar a linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita
- . Expresar emocións, vivencias e opinión

Competencia dixital (CD)

- . Analizar a imaxe e as mensaxes que transmite
- . Buscar información e interpreta-la

Competencia sociais e cívicas (CSC)

- . Participar, tomar decisións e comportarse con responsabilidade
- . Crear un sistema de valores baseado no respecto, especialmente aos crentes doutras relixións
- . Comprender a realidade relixiosa e social a partir da súa análise

Competencia conciencia e expresión culturais (CCEC)

- . Cultivar a propia capacidade estética mediante a expresión artística e plástica
- . Desenvolver habilidades e actitudes que permitan acceder ás distintas manifestacións
- . Coñecer as obras e manifestacións máis destacadas do patrimonio cultural cristián
- . Manter unha actitude respectuosa cara ás expresións artísticas do patrimonio cristián

Competencia para aprender a aprender (CAA)

- . Dispoñer habilidades para iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de continuoalo
- . Esforzarse, aceptar os erros e aprender deles
- . Favorecer a motivación, a confianza nun mesmo e o gusto por aprender
- . Controlar de forma eficaz os procesos de aprendizaxe
- . Lograr experiencias de aprendizaxe gratificantes tanto individuais como grupais

Competencia sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE)

- . Desenvolver valores persoais como: responsabilidade, colaboración, axuda aos demais, a perseverancia ...
- . Afrontar os problemas e atopar solucións para eles
- . Levar adiante iniciativas no ámbito persoal
- . Desenvolver habilidades sociais como: diálogo, agradecemento, cooperación e traballo en equipo

TEMPORALIZACIÓN

	RELIXIÓN	CURSO	2018-2019	
		5º		

	U.D.	SESIÓNS	APLICACIÓNS	
1º trimestre	1º Axudasme a facer o ben	3	Setembro	
	2º Confío na túa gran promesa	4	Outub-Nov	
	3º As túas normas fanme feliz	4	Decembro	
2º trimestre	4º Descubro a Biblia	3	Xaneiro	
	5º Alegrame encontrarme contigo	3	Febreiro	
	6º Os teus milagres acercanme a Ti	4	Marzo	
3º trimestre	7º Espero vivir con Deus no ceo	4	Abril	
	8º Son membro da Igrexa	3	Maio	
	9º Atopamoste na Eucaristía	3	Xuño	

--	--	--	--	--

GRAO MÍNIMO PARA SUPERAR A MATERIA

- . Plantexa situacións nas que manifesta o beneficio de facer o ben
- . Coñece a Alianza que fixo Deus co seu pobo
- . Identifica as distintas persoaxes: Abrahán, Moisés, profetas
- . Sabe os Dez Mandamentos (Decálogo)
- . Coñece a Biblia e o seu manexo
- . Ve o cambio que orixinou Xesús nalgunhas persoas ao atoparse con elas
- . Coñece algún milagres de Xesús
- . Descubre que Deus cumpre o seu plan de Salvación coa morte e resurrección de Xesús.
- . Coñece a composición da Igrexa : os seus membros
- . Asocia a celebración da Eucaristía coas palabras e xestos de Xesús na Última Cea

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Para levar a cabo a avaliación empregaranse os seguintes

PROCEDEMENTOS

Serán variados e descritivos para facilitar a información do progreso nesta área e as competencias básicas. Utilizaremos os seguintes:

Observación directa e sistemática

- Escala de observación
- Axenda de clase

Revisión e análise dos traballos e das tarefas realizadas

- Cadernos de clase
- Textos escritos
- Producións orais

Exercicios específicos que responden aos obxectivos programados

- Exposición oral dos contidos tratados
- Probas obxectivas
- Fichas de reforzo

Autoavaliación

Coavaliación

INSTRUMENTOS

- . Ficha persoal de rexistro
- . Rexistro de observación de hábitos e actitudes
- . Escala de estimación

5º CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

A área de Relixión Católica, a partir do recoñecemento da propia identidade e do contorno máis próximo, inicia aos alumnos no coñecemento, na análise e na valoración do contorno físico, social e cultural.

A metodoloxía proposta será a seguinte::

Evocación de coñecementos previos para abordar os novos contidos.

Progresiva e coidada incorporación de novos contidos, a través de exemplos extraídos de situacións cotiás e contextualizadas para o alumno/a, que favorecen a súa comprensión.

Exercicios e actividades diversificadas que contemplan competencias e intelixencias múltiples: traballo individual e en grupo, tarefas integradas, uso das TIC e actividades e experiencias que traballan contidos fundamentais. Están secuenciados por

niveis de dificultade, abordan diversidade de estilos cognitivos e intelixencias e facilitan a adquisición de competencias a todos os alumnos.

Corrección de exercicios individual e colectivamente

Revisión de cadernos

6º MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Destacaremos os seguintes:

Recursos :Espacios e temporais,inclúen diferentes lugares e tempos nos que leva a cabo a práctica educativa: aula patio,biblioteca

Humanos: implican a actuación de diferentes persoas no proceso de ensinanza-aprendizaxe: equipo docente, profesionáis, familia..

Didácticos: todo aquel recurso con fines especificamente educativos: láminas,contos,muráis...

Materiáis:

Covencionáis: libro,prensa textos

Manipulativos: imaxes,fichas,diapositivas

Sonoros: audios, CDs, DvDs

Audiovisuáis: películas, vídeos

Xogos: puzzles, quebracabezas

Novas tecnoloxías: unha opción mui útil e motivadora (programas informáticos, blogs)

7º CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Estos serán referente fundamental para valorar tanto o grado de adquisición das competencias básicas coma a consecución dos obxectivos .

Citaremos os seguintes:

- . Participar activamente na clase
- . Traballar con paz, alegría e respecto a todos
- . Terminar las tareas

- . Compartir as tarefas cos demais
- . Respetar as actividades na clase tanto individuais coma grupales
- . Traballar en todas as actividades propostas segundo os temas e a programación
- . Colaborar en todo
- . Coñecer a vida de Xesús nos diferentes momentos (nacemento, Vida pública, paixón, morte e resurrección)

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Serven para ter en conta a superación dos obxectivos como medida de calificación

Os aspectos valorados son:

- . Coñecementos : probas oráis e traballos individuais e colectivos (70%)
- . O traballo do alumno: traballo diario na clase, exercicios da clase, cadernos da clase, creatividade (20%)
- . Actitude e comportamento : dedicación, esforzo, atención, participación, compañeirismo, respecto aos compañeiros , ao profesorado, ao centro (10%)

CRITERIOS DE PROMOCIÓN

Na avaliación final do curso , o equipo docente decidirá sobre a promoción de cada alumno/a tendo en conta a información e o criterio do titor e concertarase

reunións coa familia para ser escoitada a súa opinión sobre a promoción de seu fillo.

Ao rematar o curso decidirase si o alumno/a promociona ou non tendo en

conta:

1. Consecución de obxectivos programados

2. Apreciación global da madurez do alumno/a nas habilidades básicas e

instrumentais como :

- . Realiza as actividades desenvolvidas na aula
- . Participa activamente na dinámica da clase e se esforza na consecución das actividades
- . Asiste con regularidade e puntualidade ás clases
- . Presta atención na clase
- . Organiza e coida o material
- . É respetuoso/a con todas as persoas

8º INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN

ADECUACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA		RESULTADOS	PROPOSTAS
		ACADÉMICOS	DE MELLORA
Preparación da	Hai coherencia entre a programación e o desenvolvemento das clases.		
clase e dos	Existe unha distribución temporal equilibrada.		
materiais			
	O desenvolvemento da clase adecúase ás características do grupo.		
didácticos			
	Tivéronse en conta aprendizaxes significativas.		

Utilización dunha metodoloxía adecuada	Considérase a interdisciplinariedade (en actividades, tratamento dos contidos etc.).		
	A metodoloxía fomenta a motivación e o desenvolvemento das capacidades do alumno/a.		
Regulación da práctica docente	Grao de seguimento dos alumnos.		
	Validez dos recursos utilizados na clase para as aprendizaxes.		
	Os criterios de promoción están acordados entre os profesores		
Avaliación das aprendizaxes e Información que deles se lles dá aos alumnos	Os criterios para unha avaliación positiva Atópanse vinculados aos obxectivos e aos contidos.		
	Os instrumentos de avaliación permiten rexistrar numerosas variables da aprendizaxe .		
	Os criterios de cualificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas.		

e ás familias	Os criterios de avaliación e os criterios de cualificación déronse a coñecer: • Aos alumnos. • Ás familias.		
Utilización de medidas para atención á diversidade	Adóptanse medidas con antelación para coñecer as dificultades de aprendizaxe		
	Ofreceuse resposta ás diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxe.		
	As medidas e os recursos ofrecidos foron suficientes.		
	Aplica medidas extraordinarias recomendadas polo equipo docente atendendo aos informes psicopedagóxicos.		

8º INDICADORES PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E PRÁCTICA DOCENTE

1 2 3 4 5

- . Por parellas
- . En pequeno grupo
- . En gran grupo
- . Cerrados e rixidos

- . Abertos, proxectos
- . Utilizo ferramentas Tic
- . Facilito o aprendizaxe autónomo
- . Baseome nas explicación teóricas
- . Poñendo silencio
- . Impartindo teoría e explicacións
- . Guiando ao alumno no seu traballo
- . Observando e correxindo

9º DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL

No primeiro trimestre realizarase unha avaliación inicial que consistirá en facer preguntas orais sobre temas dados no curso anterior i esto nos servirá para o desenvolvemento do currículo

Para realizar unha avaliación inicial efectiva teremos en conta as seguintes accións :

- 1.Coñecemento da memoria relativa ao grupo do ano anterior
- 2.Reunión co titor do ano anterior, e no seu caso, con Mestres de PT e AL
 - que actuaron en dito grupo
- 3.Valoración da situación do grupo a través da obsevación directa , probas
 - oráis
- 4.Reunión inicial cos pais/nais ou titores dos alumnos na última semana de
 - setembro ou a 1ª de outubro

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A escola como grupo humano implica a aceptación da diversidade alumnos que integran e enriquecen a laboura educativa. Polo tanto é necesario empregar estratexias que garanten a atención á diversidade da aula

Faráanse actividades de REFORZO (fichas de reforzo das distintas unidades didácticas)de consolidación daqueles aprendizaxes que consideramos básicos, para isto o nivel de dificultade das tarefas propostas estarán en consonancia coa asequibilidade media que caracteriza á información esencial.

Tamén deseñaremos outras actividades de AMPLIACIÓN (fichas de ampliación das unidades didácticas) que impliquen ben unha complexidade maior ou ben unha ampliación da perspectiva do tema traballado.

Empregaremos materiais de Internet como recurso para o tratamento á diversidade

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Ademais das actividades citadas anteriormente faranse outro tipo COMPLEMENTARIAS que non están presentes nos contidos.

Son as seguintes: Domund e Infancia Misioneira, o material para traballar isto no lo proporcionan na Domus (casa do bispo)

Tamén traballamos con material que elabora Cáritas Diocesana e Mans Unidas

En canto as actividades EXTRAESCOLARES non teño programada ningunha, pero sí participo nas que se programan no colexio

MECANISMOS DE REVISIÓN PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

Periódicamente revisaránse:

- Adecuación dos obxectivos didáticos e da selección de contidos segundo o grao de consecución dos mesmos polo grupo de alumnos
- Analizárase a pertinencia das actividades propostas para conseguir os obxectivos e competencias
- Revisarase as estratexias diversificadas para que dean resposta aos distintos ritmos de aprendizaxes dos alumnos
- Revisarase os materiais empregados
- Procederase ao análise da distribución dos espazos na aula

6º EDUCACIÓN PRIMARIA

1º INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A Disposición Adicional Segunda da Lomce especifica que os pais teñen dereito á formación relixiosa e moral dos seus fillos,segundo as súas conviccións,establecendo que a relixión católica incluírase como área ou materia nos niveis educativos que corresponda, que será de oferta obligatoria para os centros e de carácter voluntario para os alumnos.

Nese sentido esta programación do ensino da relixión católica constitúe unha síntese básica e global da mensaxe cristiá, adecuada á idade do alumno, ás esixencias epistemolóxicas da materia, ás expresións culturais do contorno e ás demandas didácticas do sistema educativo. Enmárcase nun contexto histórico e social, inclúe parte do gran acervo cultural e artístico que emana da fe católica, e posibilita a análise comparada dos contidos en diálogo coa cultura do noso tempo.

A síntese da mensaxe cristiá, que se presenta, fundamenta e motiva os valores e actitudes básicos cristiás e favorece os hábitos de comportamento. Con todo, preténdese que o alumno adquira as competencias adecuadas á súa idade e no tempo de cada etapa.

A área impartirase nun contexto sociocultural medio, no que, en xeral, podemos contar co apoio e cooperación das familias. A área impartirase en lingua castelá nun ambiente sociolingüístico familiar tamén castelá.

2º CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

A ensinanza relixiosa católica como materia integrada no currículo do alumno contribúe á maioría das competencias básicas do currículo.

A relixión e moral católica aporta á **competencia cultural e artística**, unha valoración crítica da cultura á luz do evanxeo motivando ao mesmo tempo o aprecio da propia cultura e a estima adecuada doutras tradicións culturais e relixiosas

Con relación á **competencia social e cívica**, a ensinanza relixiosa católica aporta a fundamentación e xerarquización dos valores e virtudes que a educar contribuen a dimensión moral e social da personalidade do alumno

En canto á **comunicación lingüística** se serve da linguaxe académico, das linguaxes que conforman a cultura que se transmite na área de relixión, así

coma das linguaxes da propia ensinanza relixiosa(linguaxe bíblico,doctrinal,litúrxico o testimonial

A formación relixiosa aporta á **competencia para autonomía e iniciativa persoal**,unha cosmovisión que da sentido á vida e, polo tanto,ao sentido da cultura e da identidade mesma da persoa

Tamén contribue positivamente ao desenrolo da **competencia aprender a aprender** no estudio e reflexión da mensaxe cristiá facilitando o impulso do traballo en equipo

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS NA ÁREA DE RELIXIÓN

A ensinanza relixiosa estruturase a partir de catro dimensións que fundamentan as competencias específicas da ensinanza relixiosa católica:

A dimensión cultural e histórica que está presente na ensinanza relixiosa,dado que o patrimonio cultural, histórico e antropolóxico que gran parte das sociedades reciben do pasado está vertebrado por contenidos relixiosos

A dimensión ético-moral explicita as esixencias morais que conlleva a mensaxe cristiá.Ofrecese unha maneira de ver a vida en cuia base atópase un concepto de home,un núcleo de ideas e creencias e unha escala de principios e valores

A dimensión humanizadora que faculta ao alumno para dar resposta ás súas interrogantes máis radicais ,facendo a súa vez posible a formación de homes e

mulleres conscientes,críticos,libres e creadores

A dimensión epistemolóxico presentase no ámbito escolar,na súa estrutura disciplinar co carácter científico co que se abordan as ciencias da relixión e a teoloxía

3º CONCRECIÓN DOS OBIECTIVOS PARA O CURSO

- 1.Coñecer os camiños relixiosos e cristiáns que levan á salvación
- 2.Coñecer as orixes das principais expresións relixiosas e as relixións actuais
- 3.Descubrir que os libros Sapienciais transmiten valores e comportamentos que melloran ás persoas e axudan a reflexionar sobre a vida
- 4.Recoñecer que Xesucristo é o centro da Historia da Salvación
- 5.Identificar a moral cristiá como resposta ao amor e a vontade de Deus
- 6.Comprender que a Igrexa ten como tarefa continuar a misión salvadora de Xesús
- 7.Comprender o sacramento do Matrimonio e a súa liturxia
- 8.Coñecer os sacramentos : Confirmación e Orde Sacerdotal e a súa liturxia
- 9.Tomar conciencia que a festa da Pascua axuda a atoparse con Deus e a vivir

máis unidos con Él

4º CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE

CONTIDOS

- . A incapacidade do ser humano para ser feliz reclama a salvación
- . A plenitude do ser humano está na relación con Deus
- . Os libros Sapienciais enriquecen á humanidade
- . Xesucristo desvela ao Pai
- . As tentacións de Xesús : obstáculo ao cumprimento do plan de Deus
- . Xesús envía aos seus discípulos para continuar coa súa misión salvífica
- . Os sacramentos ao servizo da misión da Igrexa: Matrimonio, Confirmación e Orde Sacerdotal
- . A Pascua tempo de Resurrección

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- 1.Recoñecer a necesidade dun Salvador para ser feliz
- 2.Recoñecer que a relación con Deus fai a persoa máis humana
- 3.Os libros Sapienciais enriquecen á humanidade
- 4.Distinguir que a través de Xesús atopamos a Deus
- 5.Comprender que Xesús ten que vencer obstáculos para facer a vontade de Deus
- 6.Comprender que a misión de Xesús continúa na Igrexa
7. Diferenciar a aportación dos sacramentos de servizo á misión da Igrexa
8. Identificar os rasgos do tempo litúrxico da Pascua

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

- 1.1 Identifica situacións nas que recoñece a imposibilidade de ser feliz

- 2.1 Investiga acontecementos da historia onde se aprecia que o feito relixioso foi o motor de cambios para potenciar os dereitos humanos ,convivencia,paz
- 3.1 Valora expresións recollidas nos libros sapienciais que enriquecen e melloran á persoa
- 1.1 Identifica os rasgos que Xesús desvela do Pai nos discursos do evanxeo
- 5.1 Valora as dificultades que tivo Xesús na súa vida para obedecer a seu Pai
- 6.1 Explica a misión apostólica nas expresións de Xesús
- 7.1 Diferencia os signos e os momentos celebrativos dos sacramentos
- 8.1 Explica os principais signos pascuais

COMPETENCIAS CLAVE

Son aquelas competencias que debe desenvolver un rapaz/a ao rematar a ensinanza obligatoria para : poder lograr a súa realización persoal, exercer a cidadanía activa, incorporarse á vida adulta de xeito satisfactorio, e ser capaz de desenvolver unha aprendizaxe permanente ao longo da súa vida.

Destacaremos as seguintes:

Competencia en comunicación lingüística

- . escoitar , comprender, expoñer e dialogar
- . Empregar a linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita
- . Expresar emocións, vivencias e opinións

Competencia sociais e cívicas

- . Coidar o medio
- . Percibir o espazo físico no que se desenvolve a vida
- . Consumir de xeito racional e responsable

Competencia dixital

- . Analizar a imaxe e as mensaxes que transmite
- . Buscar información e interpreta-la

Competencia sociais e cívicas

- . Participar, tomar decisións e comportarse con responsabilidade
- . Crear un sistema de valores baseado no respecto, especialmente aos crentes doutras relixións

- . Comprender a realidade relixiosa e social a partir da súa análise

Conciencia e expresión culturais

- . Cultivar a propia capacidade estética mediante a expresión artística e plástica
- . Desenvolver habilidades e actitudes que permitan acceder ás distintas manifestacións
- . Coñecer as obras e manifestacións máis destacadas do patrimonio cultural cristián
- . Manter unha actitude respectuosa cara ás expresións artísticas do patrimonio

cristián

Competencia para aprender a aprender

- . Dispoñer habilidades para iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de continuoalo
- . Esforzarse, aceptar os erros e aprender deles
- . Favorecer a motivación, a confianza nun mesmo e o gusto por aprender
- . Controlar de forma eficaz os procesos de aprendizaxe
- . Lograr experiencias de aprendizaxe gratificantes tanto individuais como grupais

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

- . Desenvolver valores persoais como: responsabilidade, colaboración, axuda aos demais, a perseverancia.
- . Afrontar os problemas e atopar solucións para eles
- . Levar adiante iniciativas no ámbito persoal
- . Desenvolver habilidades sociais como: diálogo, agradecemento, cooperación e traballo en equipo

TEMPORALIZACION

	RELIXION	CURSO 6º	2018-2019	
	U.D	SESIONS	APLICACION	
1º trimestre	1º Atopome con Deus	4	Setembro	
	2º Descubro as relixións do mundo	6	Outubro-Nov.	
	3º Valores i ensinanzas de Deus na Biblia	4	Decembro	

2º trimestre	4º Atopome a Deus na cultura	6	Xaneiro	
	5º Alegrame comportarme ben	5	Febreiro	
	6º Aprendo a ser misioneiro de Xesús	5	Marzo	
3º trimestre	7º Alegrame vivir en familia	6	Abril	
	8º Servimos á Igrexa	4	Maio	
	9º Xesús , grazas pola túa resurrección	6	Xuño	

GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN PARA SUPERAR A MATERIA

- . Acepta a necesidade dun Salvador para ser feliz
- . Coñece outras relixións e a súa aportación á humanidade
- . Sabe cales son os libros Sapienciais
- . Descubre que a través de Xesús atopamos a Deus
- . Coñece as Bienaventuranzas e o Mandamento do Amor
- . Comprende que a Igrexa segue crescendo e continúa a misión de salvación de Xesús
- . Coñece os sacramentos : o Matrimonio, Confirmación e a Orde Sacerdotal
- . Identifica a Pascua como tempo litúrxico
- . Descubre que a resurrección de Xesús é a maior revelación do amor que Deus sinte polas persoas.

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Para levar a cabo a avaliación empregaranse os seguintes

PROCEDEMENTOS

Serán variados e descritivos para facilitar a información do progreso nesta área e as competencias básicas. Utilizaremos os seguintes:

Observación directa e sistemática

- Escala de observación
- Axenda de clase

Revisión e análise dos traballos e das tarefas realizadas

- Cadernos de clase
- Textos escritos
- Producións orais

Exercicios específicos que responden aos obxectivos programados

- Exposición oral dos contidos tratados
- Probas obxectivas
- Fichas de reforzo

Autoavaliación

Coavaliación

INSTRUMENTOS

- . Ficha persoal de rexistro
- . Rexistro de observación de hábitos e actitudes

. Escala de estimación

5º CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

A área de Relixión Católica, a partir do recoñecemento da propia identidade e do contorno máis próximo, inicia aos alumnos no coñecemento, na análise e na valoración do contorno físico, social e cultural.

A metodoloxía proposta será a seguinte::

Evocación de coñecementos previos para abordar os novos contidos.

Progresiva e coidada incorporación de novos contidos, a través de exemplos extraídos de situacións cotiás e contextualizadas para o alumno/a, que favorecen a súa comprensión.

Exercicios e actividades diversificadas que contemplan competencias e intelixencias múltiples: traballo individual e en grupo, tarefas integradas, uso das TIC e actividades e experiencias que traballan contidos fundamentais. Están secuenciados por niveis de dificultade, abordan diversidade de estilos cognitivos e intelixencias e facilitan a adquisición de competencias a todos os alumnos.

Corrección de exercicios individual e colectivamente

Revisión de cadernos

6º MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Destacaremos os seguintes:

Recursos :Espacios e temporais,inclúen diferentes lugares e tempos nos que leva a cabo a práctica educativa: aula patio,biblioteca

Humanos: implican a actuación de diferentes persoas no proceso de ensinanza-aprendizaxe: equipo docente, profesionáis, familia..

Didácticos: todo aquel recurso con fines especificamente educativos: láminas,contos,muráis...

Materiáis:

Covencionáis: libro,prensa textos

Manipulativos: imaxes,fichas,diapositivas

Sonoros: audios, CDs, DvDs

Audiovisuáis: películas, vídeos

Xogos: puzzles, quebracabezas

Novas tecnoloxías: unha opción mui útil e motivadora (programas informáticos, blogs)

7º CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A**PROMOCIÓN DO ALUMNADO****CRITERIOS DE AVALIACIÓN**

Estos serán referente fundamental para valorar tanto o grado de adquisición das competencias básicas coma a consecución dos obxectivos .

Citaremos os seguintes:

- . Participar activamente na clase
- . Traballar con paz, alegría e respecto a todos
- . Terminar las tareas
- . Compartir as tarefas cos demais
- . Respetar as actividades na clase tanto individuais coma grupales
- . Traballar en todas as actividades propostas segundo os temas e a programación
- . Colaborar en todo
- . Coñecer a vida de Xesús nos diferentes momentos (nacemento, Vida pública, paixón, morte e resurrección)

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Serven para ter en conta a superación dos obxectivos como medida de calificación

Os aspectos valorados son:

- . Coñecementos : probas oráis e traballos individuais e colectivos (70%)
- . O traballo do alumno: traballo diario na clase, exercicios da clase, cadernos da clase, creatividade (20%)
- . Actitude e comportamento : dedicación, esforzo, atención, participación, compañeirismo, respecto aos compañeiros , ao profesorado, ao centro (10%)

CRITERIOS DE PROMOCIÓN

Na avaliación final do curso , o equipo docente decidirá sobre a promoción de cada alumno/a tendo en conta a información e o criterio do titor e concertarase reunións coa familia para ser escoitada a súa opinión sobre a promoción de seu fillo.

Ao rematar o curso decidirase si o alumno/a promociona ou non tendo en conta:

1. Consecución de obxectivos programados
2. Apreciación global da madurez do alumno/a nas habilidades básicas e instrumentais como :
 - . Realiza as actividades desenvolvidas na aula
 - . Participa activamente na dinámica da clase e se esforza na consecución das actividades
 - . Asiste con regularidade e puntualidade ás clases
 - . Presta atención na clase
 - . Organiza e coida o material
 - . É respetuoso/a con todas as persoas

8º INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN

ADECUACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA	RESULTADOS	PROPOSTAS
--------------------------------------	------------	-----------

		ACADÉMICOS	DE MELLORA
Preparación da clase e dos materiais didácticos	Hai coherencia entre a programación e o desenvolvemento das clases.		
	Existe unha distribución temporal equilibrada.		
	O desenvolvemento da clase adecúase ás características do grupo.		
Utilización dunha metodoloxía adecuada	Tivéronse en conta aprendizaxes significativas. Considerase a interdisciplinabilidade (en actividades, tratamento dos contidos etc.).		
	A metodoloxía fomenta a motivación e o desenvolvemento das capacidades do alumno/a.		
Regulación da práctica docente	Grao de seguimento dos alumnos.		
	Validez dos recursos utilizados na clase para as aprendizaxes.		
	Os criterios de promoción están acordados		

	entre os profesores		
Avaliación das aprendizaxes e Información que deles se lles dá aos alumnos e ás familias	Os criterios para unha avaliación positiva Atópanse vinculados aos obxectivos e aos contidos.		
	Os instrumentos de avaliación permiten rexistrar numerosas variables da aprendizaxe .		
	Os criterios de cualificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas.		
	Os criterios de avaliación e os criterios de cualificación déronse a coñecer: <ul style="list-style-type: none"> • Aos alumnos. • Ás familias. 		
Utilización de medidas para atención á diversidade	Adóptanse medidas con antelación para coñecer as dificultades de aprendizaxe .		
	Ofreceuse resposta ás diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxe.		
	As medidas e os recursos ofrecidos foron suficientes.		

	Aplica medidas extraordinarias recomendadas polo equipo docente atendendo aos informes psicopedagóxicos.		

8º INDICADORES PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E PRÁCTICA DOCENTE

1 2 3 4 5

- . Por parellas
- . En pequeno grupo
- . En gran grupo
- . Cerrados e ríxidos
- . Abertos, proxectos
- . Utilizo ferramentas Tic
- . Facilito o aprendizaxe autónomo
- . Baseome nas explicación teóricas
- . Poñendo silencio
- . Impartindo teoría e explicacións
- . Guiando ao alumno no seu traballo
- . Observando e correxindo

9º DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL

No primeiro trimestre realizarase unha avaliación inicial que consistirá en facer preguntas orais sobre temas dados no curso anterior i esto nos servirá para o desenvolvemento do currículo

Para realizar unha avaliación inicial efectiva teremos en conta as seguintes accións :

- 1.Coñecemento da memoria relativa ao grupo do ano anterior
- 2.Reunión co titor do ano anterior, e no seu caso, con Mestres de PT e AL que actuaron en dito grupo
- 3.Valoración da situación do grupo a través da obsevación directa , probas oráis
- 4.Reunión inicial cos pais/nais ou titores dos alumnos na última semana de setembro ou a 1ª de outubro

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A escola como grupo humano implica a aceptación da diversidade dos alumnos que integran e enriquecen a labor educativa. Polo tanto é necesario empregar estratexias que garanten a atención á diversidade da aula

Faráanse actividades de REFORZO (fichas de reforzo das distintas unidades didácticas)de consolidación daqueles aprendizaxes que consideramos básicos, para isto o nivel de dificultade das tarefas propostas estarán en consonancia coa asequibilidade media que caracteriza á información esencial.

Tamén deseñaremos outras actividades de AMPLIACIÓN (fichas de ampliación das unidades didácticas) que impliquen ben unha complexidade maior ou ben unha ampliación da perspectiva do tema traballado.

Empregaremos materiais de Internet como recurso para o tratamento á diversidade

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Ademais das actividades citadas anteriormente faranse outro tipo COMPLEMENTARIAS que non están presentes nos contidos.

Son as seguintes: Domund e Infancia Misioneira, o material para traballar isto no lo proporcionan na Domus (casa do bispo)

Tamén traballamos con material que elabora Cáritas Diocesana e Mans Unidas

En canto as actividades EXTRAESCOLARES non teño programada ningunha, pero sí participo nas que se programan no colexio

MECANISMOS DE REVISIÓN PARA AVALIAR A PROPIA PROGRAMACIÓN

Periódicamente revisaránse:

- Adecuación dos obxectivos didáticos e da selección de contidos segundo o grao de consecución dos mesmos polo grupo de alumnos
- Analizárase a pertinencia das actividades propostas para conseguir os obxectivos e competencias
- Revisárase as estratexias diversificadas para que dean resposta aos distintos ritmos de aprendizaxes dos alumnos
- Revisárase os materiais empregados
- Procederáase ao análise da distribución dos espazos na aula